

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 12. XV aastakäik

17. juunil 1940

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 3.50
Poolaastas . . .	2.00
Välismaale . . .	7.00
Poolaastas . . .	4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{4}$ lhk. . .	kr. 40.00
$\frac{1}{2}$ " . . .	22.00
$\frac{1}{4}$ " . . .	12.00

Kaane külgedel—kokkuleppel

SISU: Indeksiksaga palgad. Balti riikide enesevarustamise organiseerimine. Eesti tööstuse osatähtsus Eesti ja Baltikumil majanduses käesoleval ajal. IV Balti Nädal. Itaalia konterbant. Majanduslike teateld kodu- ja välismaalt. Äride register. Vällsbörsid. Kaubahindu. Toiduainete targ. Tallinna börsi kursisedel.

Saksa vanima ja tuntuima jalg- ja mootorrattavabriku **Pantherwerke** kuulsad ja otsitavad jalgrattad

„Panther Original“

on parale jõudnud. Nende peomaduseks on tugev ehitus, meeldiv välimus, plank metallosad, hea kroomiga kaetud. Sõidul on nad kerged. Hinnad soodsad.

Peaesindus ja ladu:

J. ZIMMERMANN & J. MÖLDER

Tallinn, Aia t. 5, tel. 447-99.

O.-ü. „Kodukäsitöö“

AKTIVA.

Bilanss 31. detsembril 1939. a.

PASSIVA.

Kassa	3.301.58	Põhikapital	60 000.—
Pangad	5.346.20	Tagavarakapital	3.296.01
Kaubad	70.478.15	Käsitöö edendamise kapital	9.612.55
Komisjonikaubad	2.568.80	Kustutuskapital	6.413.05
Väärtpaberid	650.—	Komitendid	2.568.80
Vallasvara	6.929.23	Garantiiks antud vekslid	12.000.—
Mustrite kogu	1.261.73	Kreeditorid	621.04
Deebitorid	13.738.36	Maksuvekslid	7.500.—
Garantiide deebitorid	12.000.—	Uleminevad summad	6.863.58
Avansid	88.75	Puhaskasu	7.771.02
Uleminevad summad	283.25		
	<u>116.646.05</u>		<u>116.646.05</u>

KULUD.

1939. a. tulude-kulude aruanne.

TULUD.

Ärikulud	8.558.81	Kaubamüügist	32.554.30
Majanduskulud	6.187.35	Mitmesugune tulu	1.087.78
Palgad	10.819.02	Komisjon	144.58
Amortisatsioon	450.46		
	26.015.64		
Puhaskasu	7.771.02		
	<u>33.786.66</u>		<u>33.786.66</u>

A/S. Eesti Laenu Pank

Arvete seis 31. mail 1940. aastal

AKTIVA

PASSIVA

Kassa	23.252.25	Põhikapital	400.000.—
Hoiuarved	50.236.69	Tagavarakapitalid	33.715.45
Väärtpaberid	1.890.—	Amortisatsiooni kapital	93.297.99
Diskonteeritud vekslid	276.779.84	Hoiusummad	566.868.55
Kontokorrent-laenuid	358.767.66	Vekslite rediskont	66.251.05
Korrespondendid	10.452.69	Võlad teistes krediitasu-	
Garantii-deebitorid	86.704.50	tustes	743.175.07
Vallasvara	41.931.31	Korrespondendid	13.879.73
Kinnisvara	1.173.000.—	Väljaantud garantiid	86.704.50
Kulud	46.199.67	Tulud	59.707.12
Muud aktivad	32.330.09	Muud passivad	37.945.24
	<u>2.101.544.70</u>		<u>2.101.544.70</u>

RAKOR

Indeksilisağa palğad

Daani ebaõnnestunud katse

Viimasel ajal on meie avalikkus palju tegelenud elumaksumuse indeksi kujunemisega. Meil on tarvitusele võetud moodused palgatõusu sidumiseks elumaksumuse indeksi tõusuga n.-n. indeksilisa näol. Töötasude tõstmise nõudeid töötülide puhul esitatakse ja otsustatakse tavaliselt indeksi muutunud piirides. Kas sellasele ebakindlale suurusele rajatud kalkulatsioonid ei ole mitte valele alusele viidud, selleks puuduvad meil endil veel kogemused. Välismaised vastavad eksperimendid on aga küll näidanud, et indeksi arvestamine võib lõpptulemusena viia ummikusse. Seepärast oleks käesoleva küsimuse puhul kui ka üldse suuremaulatuslike sotsiaalsete ja majanduslike sammude juures, mida meil viimasel ajal on rohkesti teostatud, tarvis võimalikult ära kasutada välismaa kogemusi, et vältida võimalikke asjatuid häirimisi majanduselus.

Selles mõttes võib vaadelda Daani katset indeksilisa alal äärmise huviga. Nagu teada, sõlmiti Daanis tööandjate organisatsiooni ja töövõtjate kutseorganisatsioonide liidu vahel leping 31. oktoobril 1939, millise lepingu põhjal töölispalgad seoti elumaksumuse indeksiga. Sellekohaselt igas veerandaastas pidid tööpalgad tulema revideerimisele, kui indeks vahepeal oli tõusnud 3 punkti võrra. Iga tõusupunkti eest tuli tõsta tunnipalka meestöölisel 0,85 ööri, naistöölisel 0,55 ja alaealisel 0,35 ööri võrra. Indeksi liikumine oli järgnev (1914. a. juulikuu = 100)

juuli 1939	183
oktoober 1939	190
jaanuar 1940	203
aprill 1940	222

Seega oli tõus oktoobriks 4%, jaanuariks veel 7% ja aprilliks veel 10%. Vastavalt indeksi tõusule korrigeeriti kahel korral palku enne kui jõuti arusaamisele, et seda teed käies võivad tulemused kujuneda katastroofilisiks. Asja kergendamiseks anti 27. märtsil 1940. seadus, millega jäetakse palgatõstmisel indeksiarvestusest välja indeksi tõus, mis on tingitud uutest riigimaksudest ja koormistest. Aprillikuu arvestuse juures oli selle seaduse mõju 3 punkti, kuna indeksi 18-punktilisest tõusust sellekohasel mahaarvutamisel jäi vaid 15 punkti. Rahasse ümberarvutatult kõigi Daani tööliste kohta, kelle palgad olid seotud indeksiga, oli nende näiliselt

väikeste punktide arvu tõusu tagajärjel ette näha siiski tohutut koormat tööstusele — palga enamkulude näol aastas ca 100 miljonit krooni. Oli aga ka ette näha, et koormat kanda ei jõuta. Tuli leida väljapääs indeksi nõiaringist.

Et tegelikult asuti sellases nõiaringis, seda illustreerib kujukalt elukalliduse tõus Daanis. Elumaksumus on lisandunud üha suuremates hüpetes. Veerandaasta kaupa 4—7—10%, nagu olenedes sellest, et igas kvartaalis on indeksilisa alusel palku tõstetud. Elu on sedavõrd kallinenud, et ühe teatava Daani perekonna tarbimise eelarve, mis oli 1939. a. juulis Kr. 3.662, tõusis aprillikuuks 1940 juba Kr. 4.434 peale. Seega võis konstateerida palkade tõusu ja elumaksumuse võidujooksu näol kõige iseloomulikumaid inflatsiooni sümptome. Inflatsioonilised nähtused osutavad süvenemise tendentsi, seda enam, mida kõrgemale tõuseb palgasummade rahaline koguväljend. Viimase toob aga automaatselt ja paratamatult kaasa indeksilisa tarvituselevõtt sellasel paindumatu kujul.

Ainsaks radikaalseks vahendiks näis siin olevat indeksilisast vabanemine. See teostus valitsuse ning erakondade vahelise kokkuleppe teel. Uus seadus tühistab vaevalt 6 kuud jõus olnud korraldused indeksilisa kohta ja annab palgaliikumise vabaks, kusjuures palgad redutseeritakse jaanuarikuu tasemele.

Loomulikult on palgasaajad, eeskätt töölisel, siin näiliselt kaotaja osas ja oleksid teoreetiliselt pidanud võitlema olemasoleva olukorra säilitamise eest. Tegelik asja sisu on aga hoopis erinev näilisest olukorrast, nagu seda suure ettenägelikkusega ja arusaamisega on konstateerinud Daani töölisjuhid, kelle nõusolekul toimuski indeksilisa äramuutmine.

Produktioonikulude tõstmine palkade tõusu näol ei ole tööstusele soodus, veel vähem saab sellest kasu üldine rahvamajandus. Palgalised ise on aga esimesed, keda tabavad häired tootmise alal või rahvamajanduses. Seepärast on tööliiskonna huvides aidata vältida hindade tõusu, palgasumma ostujõu langust, tööpuuduse süvenemist ja muid häiritud majanduseluga kaasuvaid nähteid. Nendel kaalutlustel Daani töölisühingute juht Laurits Hansen avalikult ettekantud seisukohas ütleb seoses indeksilepingute tühistamisega, et antud olukorras peab

tööliskond kaasa aitama rahvamajanduse toetamisel ja peab seejuures kõrvale jätma oma tavalised põhimõtted, mis teissuguses, normaalses olustikus olid tarvilusel. Ei olevat aeg rõhutada kihihuvisid. Tuleb loobuda mõnedest näilistest ja sageli kahtlastest erikasudest, et kangekaelselt vanast taktikast kinnihoidmisega mitte viia hädaohtu kogu töötava kihi elamisvõimalusi ja ruineerida tervet rahvamajandust. Säärane on tööliskonna seisukoht, muidugi tingimisel, et ka kõik teised ühiskonna kihid asuvad samale positiivsele seisukohale.

Näib, et Daanis on üldisele äratundmisele jõutud, et palkade sidumine indeksi liikumisega on rahvamajandusele kahjulik. Meil ei oleks sugugi üleaarne respektierida neid Daani kogemusi meie endi katsetustes palkade alal, sest tõenäoselt on indeksi rakendamisel mõjumas teatav peidetud viga, mis selgub alles hiljem, vastavalt iga maa eriolukordadele.

Milles võis seista raskus indeksilisa abil õiglaselt ja rahvamajanduslikult kasulikult tasakaalustada palku ja elatusmaksumust? Tõenäoline on siin oletus, et juba indeksilisa põhialus on väär. Indeksilisa baseerub nimelt põhimõttel, et teatavate elumaksumuse indeksi arvestuste aluseks olevate kaupade hinnatõusu tuleb tasakaalustada vastava palgatõusuga. Seega soovitakse, et teatavaid harjumuseks saanud tarbeid peab saama rahuldada ka edaspidi. Käesolevas olukorras on see aga sootuks võimatu, sest sõjajärel mitte üksi ei tõsta kaupade hinda, vaid mõnel juhul teevad nende saamise täiesti võimatuks. Tarvitada niisugusel juhul niisama

palju nagu varem suhkrut, kohvi, teed, heeringaid, valgustust, kütet jne. oleks vaieldamatult luksus. Tegelik olukord kujuneb tõeliselt sellaseks, et kaupade puudus iseendast sunnib tarbimist vähendada võrreldes varematega. Selle kaudu jäävad vastavad kulud hoopis madalamale tasemele kui need teoreetiliste indeksiarvutuste alusel arvatakse olevat. Siin tekitab n.-n. tarbija loomulik reaktsioon hinnatõusu suhtes, mis aitab kohandada ostujõudu kaupade vahelduval pakkumisele. Hinnatõusnud kaupa püütakse vältida või tarbida vähem. Muidugi nihkub elatustase sel puhul ära oma seniselt nivoolt — teatavas ulatuses. Kas viimane väärrib aga kõiki neid punkte haaval pingutusi indeksilisa abil? Kas indeksilisa suudabki sõjaaegsest kaupade puudusest tingitud hinnatõusu tasakaalustada vastava palkade tõstmisega? Arvatavasti nendes probleemides peitub indeksilisa nõrk külg, mis sundis Daanit temast loobuma pärast 6-kuist katseaega, kartusel, et vastasel korral ei saa enam pidurdada neid raskusi, mis võivad tekkida majanduselule.

Näiliselt väikeste suuruste mõju majandusaparaadis ei ole sugugi alahinnatav. Daani kogemus näitab, kui suurelatuslikult võib avalduda teatava paindumatu vormeli järgi kindlaks määratud mõneööriline pisivahe tunnitatus. Sõja olukorrad sunnivad arvestama sente, teisest küljest aga võimaldavad õppida suurejoonelist loobumist kihihuvide taotlemisest, kui kaalul on valdavad üldhuvid.

H.

Balti riikide enesevarustamise organiseerimine

Kaubandus-tööstuskoja juhatuses esimehe J. Puhk'i kõne Balti Nädala koosolekul

Kolme balti rahva tihe koostöö majanduslikul alal — eriti käesoleval raskel ajal — omab suurima tähtsuse meie majandusliku jõu säilitamisel.

Suurem ja laiem majandusruum Balti riikide eneste vahel tõstab nende osatähtsust mitte üksnes Balti mere kallastel, vaid ka rahvusvahelises ulatuses.

Balti riikide majandusblokk ei saa olla kellelegi pinnaks silmas, kuna see mõte ei ole vastset sündinud, vaid — nagu seda võivad kinnitada meie majanduselu esindajad — on olnud nende südame alaliseks sooviks.

Meie ühine minevik istutas meisse ka loomuliku ühtekuuluvuse tunde.

Tänu meie koordineerimisvajadusele peeti

1934. a. alates regulaarselt Balti välisministrite konverentse, samuti meil majandustegelased astusid aastate jooksul korduvalt kontakti. Peeti näiteks viis suurelatuselist majandustegelaste konverentsi, kus küsimusi käsitleti vastastikusel heasoovlikkuses, et tänu heasoovlikule vastutulekule nii mõnigi küsimus, mis üles tõsteti tegelike majandusringkondade poolt, on läbi viidud.

Oleme oma riikide algpäevist peale võtnud kaubalepingusse n.-n. „Balti klausli“. See on annud meile võimaluse eriti soodsail tingimustel omavahel kaubavahetust korraldada. Kuid meie ei ole neid võimalusi seni veel küllaldaselt kasutanud.

Vastastikuste tollisoodustuste ülesandeks on

omatööstuse väljaarendamine. Balti klausli laiendamine eeldas seega Balti riikide koordineeritud tootmispoliitikat. Sellest hoolimata ei ole siiski saavutatud kokkuleppeid meie omavahelise tootmise jaotuse küsimuses. Sääraste kokkulepete puududes on jäänud Balti riikide omavaheline kaubavahetus tasakaalustamata. Kaubavahetus on piiratud ulatusega, mille määrab just vähem ekspordisuuteline maa, kuna aga see peaks tasakaalustatud olema. Nii näiteks kaubavahetus Eesti ja Leedu vahel. Eesti omab rikkalikult hargnenud eksporditööstuse, Leedu aga rohkem spetsialiseerunud. Eesti aga ei saa siiski Leedule rohkem kaupa müüa kui Leedul on võimalik seda Eesti suhtes teha.

Sõja puhkedes on tekkinud eriline uus oluslik, kus oleme kõik ühtlaselt maailma turgudest ära lõigatud, välja arvatud muidugi Saksa ja Vene. Sellest on tingitud ka küsimuse lahendamise, kuidas varustuda vajalike tarbe- ja toiduainetega, niipalju kui võimalik, omavahel. Oleme üksikult võetuna liig väikesed selleks, et võiksime küllaldase eduga toota kõiki vajalisi aineid. Olles lahutatud üksteisest tollimüüridega ja teiste kaubaliiklemist takistavate korraldustega veame suurte summade eest sisse väliskaupu, mida võiksime ise valmistada.

Ei ole tähtis, missuguseid kaupu üks või teine meie riikidest valmistab. Ka ei ole parallelism ohtlik, eriti kui see piirdub vaid kodanike omatarviduste rahuldamise ulatusega.

On ju loomulik, et teatud tööstusharud üksikuis riiges, küllaldase majandusruumi puuduse tõttu, end ära ei tasu. Kuid ka see küsimus on lahendatav, kui selleks leitakse omavaheline kokkulepe.

Meie rahvad kokku moodustavad kogumiku kuni 6 milj. kodanikuga, mis oma ulatuselt ja kaalult on üks suurimaid Balti rannikul. Balti riikide pindala on küllaldaselt avar, et mitte põhjustada elamisruumi tekkimise küsimust. Iseküsimus on majandusruumi küsimus. Majanduslikult liitudes oleks teatud määrani ka see küsimus rahuldavalt lahendatav.

Vaadeldes lähemalt Balti riikide tähtsaid tootmisalasid peame tunnistama, et need riigid võiksid elutseda peaaegu autarkiliselt, kui nad ratsionaliseeriksid oma tootva tegevuse ning moodustaksid ühise majandusliku terviku.

Ei pea paika see väide, nagu oleksime majanduslikult üksteisele liig sarnlevad riigid ega suuda endid vastastikku täiendada. Tõeliselt

on meie majandusalad õige mitmekesised ja vajavad veel mõningate uute tööstuste ellukutumist ja väljaarendamist.

Ühiselt on seda kergem teha ja ühiselt oma selleks suuremaid ressursse. Kuid elu näitab, et uued algatused on tihtipeale vaid siis võimalikud, kui selleks aset leiavad riikidevahelised erikokkulepped turgude korraldamiseks.

Eelsammuna Balti riikide omavaheliseks majanduslikuks vabamaks läbikäimiseks, et kaubaliiklemist mitte takistada, tuleks maksuvahendite omavaheline kasutamine vastastikuse põhimõtte alusel vabaks anda. Teiste sõnadega, tuleks lubada kolme Balti riigi kodanikele nendes riikides tsirkuleerivate rahaväärtuste eest omandada nii liikuvaid kui ka liikumata varandusi samadel õiguslikel alusel, nagu see on võimaldatud nende kolme riigi endi kodanikele omil mail.

Veel enam, tuleb asuda Balti riikide emissioonipankade tegevuse koordineerimisele, seades sihiks nende pankade emissiooni ja krediitpoliitika ühtlustamise.

Olgugi et Leedu ja Eesti emissioonipangad on rajatud eraaktsiaseltsi põhimõttele, ei ole Latvias Bank, mis tegutseb küll puhtriiikliku ettevõttena, oma põhikirja poolest siiski väga kaugel Eesti Pangast ja Lietuvos Banka'st. Praktiliselt võetuna ja selleks, et riiklike pankade koostöö ja üldse meie rahaturu tegevuse ühtlustamine areneks, tuleks meie vastavil asutusil seada endile ülesandeks uurida Eesti, Läti ja Leedu rahaturgude seisukorda: emissiooni ulatust, raha tsirkulatsiooni, kattevara suurust, krediitide iseloomu ja ulatust.

Mitte üksnes rahasüsteemi ühtlustamine ei ole mõõduandev, vaid on ka tähtis, et teised majanduselu alused kiiremas korras ühtlustataks. Nii näit. ei ole millegagi põhjendatud, et lina turuhinnad meie maades on niivõrd erinevad. Meie põllumajanduse toodang ja areng on peaaegu võrdne.

Kui oleme juba ühtlustanud mõningad seadused, näiteks veksl- ja tšekiseaduse, siis võiksime seda veelgi arendada kaubandust käsitleva seaduseandluse ühtlustamisega.

Me oleme välja töötanud Lätiga ühise tollinomenklatuuri. Ei ole põhjust arvata, et Leedu sellega ei ühineks, seda enam, et selle aluseks on Rahvasteliidu poolt väljatöötatud kaavad.

Vaadeldes Balti riikide väliskaubandust nii sisse- kui ka väljaveos leiame, et nii Eesti, Leedu kui ka Läti väljaveosaaduste hinnad,

puutugu need põllumajandus- või metsasaadustesse, on peaaegu võrdsed. Samuti ka kiudainete hinnad, nii toorelt kui ka ümbertöötatult. Neid hindu dikteerib ühtlaselt kõigile Balti riikidele välisturg. Nii me näeme, et väliskaubanduslikult me lähtume ühiseilt aluseilt.

Ei tohiks alahinnata meie riiges ka ühise kaubandusliku hariduse korraldamise tähtsust. Selleks tuleks kõigepealt otsustada ühe ühise võõrkeele õppekavasse võtmist. Ka võiks ellukutsumisele tulla Balti riikide ühine kaubanduslikool, mis viiks meie majandustegelasi juba koolipingil üksteisele lähemale.

Oles lühidalt puudutanud meie riikide

koostöö võimalusi üksikudel majandusaladel pean tähendama, et need küsimused ei haara kaugeltki mitte kõiki juba varem ja ka praegu päevakorral olevaid kaubanduslikke, tööstuslikke ja sotsiaalseid probleeme.

Olgu veel tähendatud, et meie, Balti riikide kodanikud, ei tohi ka ise loiuks jääda ja oma muresid ainuüksi valitsustele veeretada. Kodanikkonna isetegevusega ja iseenda eest hoolitsemisega hoiaksime ära võimalikud vapustused mitte üksnes meie siseturgudel, vaid me astuksime seega ka tõsise sammu meie rahvaste üldiste tagavarade suurendamisele kogu Baltikumis.

Eesti tööstuse osatähtsus Eesti ja Baltikumi majanduses käesoleval ajal

Eesti Vabrikantide Ühisuse esimehe A. Meritsa poolt Balti Nädalal peetud referaadi kokkuvõte.

Kolme Balti riigi majanduse põhialusteks on 3 komponenti: põllumajandus, tööstus ja laevandus, ühe sõnaga need komponendid, mis otseselt loovad uusi väärtusi. Väga olulisteks teguriteks on ka kaubandus ja pangandus kui majandust arendavad ja organiseerivad jõud.

Meie Balti riigid on sündinud põllumajanduse tähe all ja seepärast praegugi veel laiadest hulkades loetakse põllumajandust rahvamajanduse tõeliseks alusmüüriks. Osalt tugevad need vaated majanduslikel kaalutlusil, osalt on need rajatud tundelemendile. Teatavasti endise Vene riigi territooriumil puudusid sageli võimalused tööstusettevõtete asutamiseks ja omandamiseks. Sel ajal siin asunud suured tööstuslikud ettevõtted kuulusid peaaegu eranditult võõrastele rahvustele, kusjuures kohalikke rahvaid kasutati neis ettevõtteis ainult tööliste ja ametnikena. Pole ime, et juba sest ajast eestlane, lätlane ja leedulane suhtusid vaenuliselt võõrale kuuluvale ettevõttele ja see suhtumine jäi püsima meie riikide iseseisvuse algpäevil. Aja jooksul säärane suhtumine on muutunud ja ka meie rahvad on hakanud huvi tundma tööstuse vastu, kuid siiski on Baltimail valitsemas arvamine, et riigi aluseks on põllumajandus, kuna tööstus on ainult selle allharu. Unustatakse ära, et puht-põllumajanduslikus riigis, kus isegi kliima ja põllupind on head, põllutöölise tasu on madal, veel vähem tasuvam on põllumajandus seal, kus kliima on karm ja põllupind kehv, nagu see sageli esineb Põhja-Baltikumis.

Mis puutub Eesti tööstusse, siis on ta selle endiselt Venelt pärinud võrdlemisi suures ula-

tuses, kuid selle tööstuse ulatus ja ülesanded ei vastanud väikese Eesti riigi nõuetele ega lääne turgudele. Tuli muuta ja ümber ehitada vanu ning asutada rida uusi tööstusi.

Kuna viimastel aastatel autarkiline rahvamajandus ei soovinud näha oma turgudel võõraid kaupu, siis selle all kannatasid kõige enam väikesed riigid, kellele piiratud siseturg ei võimaldanud preemiatemaksmist. See sundis otsima uusi tööstusharusid, millede loomulik areng oli kindlustatud kodumaal ja millede saadusi vajas välisturg. Tuli uurida omamaa loodusvarasid.

Eestis tuleb esijoones märkida metsatööstust seevõrd, kui see puudutab puidu ümbertöötamist. Venelt me pärisime küllalt suure tselluloosi- ja paberitööstuse. 2 aastat tagasi ehitati uus sulfaattselluloosivabrik. Suurem osa paberit ja tselluloosi eksporteeritakse. Eesti ajal suurendati ja uuendati ka saeveskeid. Silmas pidades seda, et meil on võrdlemisi suur viineritööstus, on arusaadav, et kodumaa puutöötlemine omab meil silmapaistva koha.

Turbatööstus on Eestis juba ammu olemas, kuna meil soode rohkuse tõttu on turvast piiramatult. Turbatööstus mitte üksnes ei vaja riiklikku toetust, vaid on nüüd võimeline andma küllalt rahuldavat kasu ja võistlema muu kütteenega. Läänud aastal alustas tööd uus turbabriketitööstus.

Esikoha Eesti tööstuses omab põlevkivitööstus. Ei saa ütelda, et ta oleks suurim töökäte või rahaliste läbikäikude poolest. Selles osas on temast ees tekstiiltööstus, kus töökäte arv on ligi kaks korda suurem. Küll on aga põ-

levkivitööstus tähelepanuväärne selle poolest, et tema tooraine saadakse kohal, see peaaegu midagi ei maksa ja praeguse töö ulatuse juures seda jätkub paariks tuhandeks aastaks. Peale kõige muu selle tööstusharu saadused leiavad turgu välismaal.

Alguses Eestis kasutati põlevkivi kütteinena, kuid varsti leiti, et see pole tema õige kasutamise viis ja et palju kasulikum on sellest valmistada õlisid. Terve rea uurimuste ja katsete järele asutati vastavad vabrikud. Sellest võttis osa nii riik kui ka erakapital, viimase käes on peamiselt õliajamine, kuna põlevkivi kaevamises on esikohal riik.

Ei saaks ütelda, et selle tööstuse areng oleks alati olnud raskusteta. Kuid tänu ettevõtjaskonna suurele energiale ja rahalistele ressursidele ning Eesti valitsuse kaugenägelikule majanduspoliitikale suudeti see tööstusharu üles ehitada. Kuna see tööstusharu on tugevasti mehhaniseeritud, siis töökäte arv ei ole selles kuigi suur ja ulatub veidi üle 5 tuhande.

Tähelepanu väärib veel Eestis fosforiiditööstus. See pole uus tööstusharu, ta eksisteerib üle 10 aasta, kuid eriti viimastel aastatel on ta omandanud suurema ulatuse. Uurimused on näidanud, et fosforiidilademed on meil küllalt suured, ja on asutud uue sellase vabriku ehitamisele aastatoodanguga kuni 400 tuhat tonni fosforiiti.

Meie riigi iseseisvuse algaastail pandi suuri lootusi veejõule. Selleks ahvatles Narva kosk, mille jõudu hinnati 600 tuhandele HP, kuid tegelikkuses need lootused ei täitunud. Leiti, et suure veejõu kasutamine jõe mõnesuguste iseärasuste ja kliimaatiliste tingimuste tõttu on raskendatud. Vahepeal selgus veel, et odav põlevkivi on väga kardetavaks võistlejaks veejõule. Kuid sellest hoolimata veejõudu kasutatakse seal, kus seda lubavad majanduslikud kalkulatsioonid, eriti kasutatakse veejõudu Narva ümbruses, kus Narva kose veejõud annab

odavat elektrit ümbruskonna tööstustele, eriti põlevkivitööstustele.

Eesti tööstusse mahutatud kapitali koostises tuleb vahet teha väike-, kes- ning suurtööstuse vahel. Kahes esimeses on enamuses Eesti kapital, viimases peamiselt väliskapital. Eriti palju on väliskapitali neis tööstustes, mis oma iseloomult nõuavad suurt kapitali, nagu tsemendi-, tselluloosi- jne. tööstus, eriti aga põlevkivitööstus. Üldse oli Eesti tööstusse 1939. a. andmeil investeeritud üle 260 milj. krooni.

Mis puutub tööstuses rakendatud töökätesse, siis on nende arv viimastel aastatel tunduvalt suurenenud ja see ulatub ligi 70 tuhandeni, sellest väiketööstuses 7800, kesktööstuses 15.600 ja suurtööstuses 46.300. Tööpuudust meie viimastel aastatel ei tundnud, vaid töökäte puudust. Ka on paranenud töömahu suurenemisega tööliste majanduslikud ja sotsiaalsed olud. Töökaitse ja tööliste majanduslike olude tõstmiseks on antud rida seadusi. Samuti on suurtööstus omal algatusel palju teinud tööliste olukorra parandamiseks.

Puudutades Eesti tööstuse tähtsust Baltikumis tuleb tähendada, et Balti riikide majanduslik koostöö ei ole kunagi olnud intensiivne. Nad sageli produtseerivad üht ja sama ja seega paratamatult osutuvad konkureerivateks maadeks. On püütud aastate jooksul saavutada vastastikust arusaamist majanduslikest küsimustest. Tuleks kõigepealt leida ühised majanduslikud huvid ja vastastikune arusaamine. Tuleb anda üksteisele seda, mis on ühel olemas ja teisel puudub. Viimasel ajal on teravnenud kütteküsimus. Eesti on ses osas soodsas olukorras ja peaks leitama võimalus kütteinete müügiks naabritele. Normaalloludes ei saaks põlevkivi igas suhtes võistelda kivisõega, kuid erakordsel ajal võiks ta siiski pakkuda teatavat abi küttekriisi lahendamiseks. Mõni tööstusharu, näit. tsemenditööstus, kannataks võistluse välja ka normaalajal, kui transport õigesti korraldada ja sõlmida lepingud pikemaks ajaks.

IV Balti Nädal

15. ja 16. juunil s. a. Tallinnas peetud Balti Nädalast võtsid Kaubandus-tööstuskoja külalistena osa Läti Kaubandus-tööstuskoja ja Riia Börsikomitee esindajaina härrad: J. Erglis — Läti Kaubandus-tööstuskoja abiesimees, prof. dr. E. Birkhahn — Riia Börsikomitee esimees, A. Zalts — Läti Kaubandus-tööstuskoja peasekretär, A. Kurau, J. Zalcmanis, J. Skujevics, E. Rozite, V. Rasa, J. Ve-

cinš ja J. Kruminš; Leedu Kaubandus-tööstus- ja käsitöökoja poolt: V. Kurkauskas — Leedu Kaubandus-tööstus- ja käsitöökoja esimees, J. Matulionis, P. Variakojis, P. Vanagas, V. Narbutas, dr. J. Rabinavicius.

Väliskülalisi tervitasid Balti jaamas koja esimees J. Puhk, Börsikomitee esimees B. Rostfeld ja teised koja tegelased.

Referaatkoosolek Kaubandus-tööstuskojas.

Balti Nädala üldkoosolekul 15. juunil s. a. J. Puhk esines referaadiga teemal „Balti riikide enesevarustamise organiseerimine“. Sama päeva õhtul viibisid külalised „Estonia“ teatris ooper „Carmeni“ etendusel.

Pühapäeval, 16. juunil s. a., peeti kojas refe-

raat-koosolek, kus avasõna ütles koja esimees J. Puhk ja referaadiga esines Eesti Vabrikantide Ühisuse esimees A. Merits teemal „Eesti tööstuse osatähtsus Eesti ja Baltikumi majanduses käesoleval ajal“. Referaadile järgnes kojas eine ning hiljem oli väljasõit Piritale.

Itaalia sõjakonterbant

Kuningliku dekreediga tunnistas Itaalia valitsus konterbandiks järgmised asjad:

absoluutne konterbant 1) sõjalaevad, 2) lennukid ja lennukite osad, 3) relvastatud või soomustatud tankid ja soomusrongid, 4) relvad ja laskemoon iga liiki, 5) lõhkeained kui keemilise ja bakterioloogilise sõja ained ja vahendid, 6) riietus- ja varustusesemed, sõjaväeliseks otstarbeks määratud varustus, 7) põletis- ja määrdeained, 8) maa, vee ja õhu transportabinõud, ratsa- ja veoloomad, 9) iga liiki liiklemisvahendid, 10) varustuseks vajalised riistad ja abinõud, maakaardid ja iga liiki muud kaardid, masinate joonised ja dokumen-

did ja kõik muud asjad, mis on kasutatavad vaenulise tegevuse pikendamiseks, 11) kuld ja hõbe, metallraha ja paberraha, maksuvahendid, võlakohustused, 12) ülalnimetatud asjade üksikud osad, nende valmistuseks või parandamiseks vajalised masinad, tööriistad, vahendid ja materjalid ja saadused, samuti ka asjad, mida võib kasutada ülalnimetatud masinate, tööriistade, vahendite ja materjalide tootmiseks.

Tingimuslik konterbant: toiduained, inimeste ja loomade toitmiseks määratud ained, loomatoit, riietusesemed, samuti ka nende tootmiseks tarvitav materjal.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

ÜKSK peakoosolek Narvas

Uleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskliidu korraline aastapeakoosolek peeti Narvas 9. juunil 1940. a. Kaubandus-tööstuskoja esinduse ruumes. Peakoosolekust võttis osa 17 kaupmeeste organisatsiooni 48 esindaja kaudu Tallinnast, Narvast, Tartust, Pärnust, Valgast, Nõmmelt ja Rakverest. Koosolekut juhatasid keskliidu esimees H. Simm, Narva Väikekaupmeeste Ühingu esimees J. Kaik ja Narva Kaupmeeste Seltsi esimees E. Palgi.

Päevakorra kohaselt kinnitati juhatuse tegevuse ja rahaline aruanne 1939. a. eest ning määrati 1940. aasta liikmemaksuks 50 senti iga liitunud organisatsiooni liikmelt. Juhatusest ametivanuse järgi väljalangenud liikmed h-rad H. Simm, A. Karisma, J. Krahe, R. Lepp ja J. Puhk valiti tagasi. Samuti valiti tagasi juhatuse liikmete kandidaadid ja revisjonikomisjon endises koosseisus.

Kaupmeeste organisatsioonide liikmemaksu võtmise asjus tunnistati vajaliseks ümber korraldada kaupmeeste organisatsioonide liikmemaksud sellaselt, et suurema tegevuse ulatusega ettevõtte maksab ka kõrgemat liikmemaksu. Liikmemaksule kaupmeeste organisatsioonides tuleb vaadata kui enese ja kutse kaitsemaksule ning seepärast tuleb see määrata sellases ulatuses, mis võimaldaks organisatsiooni juhatusel täita edukalt tal lasuvaid ülesandeid.

Edasi otsustas peakoosolek ühehääleliselt astuda Sihtasutise „Eesti Kaupmeeste Abistamise Kapital“ asutajaks liikmeks. Samuti otsustati soovitada kõigile kaupmeeste organisatsioonidele astuda sihtasutise liikmeks.

Koosoleku lõpul vastuvõetud üldresolutsioonis tunnistati, et juhatuse on aruandeaastal tegehtenud oma ülesannete täitmisel vajalise aktiivsusega ning häälekandja toimetamisel esitanud avalikkusele erakaubanduse seisukohti õiglaselt ja kutsehuvidele vastavalt. Peakoosolek soovides näha töö jätkamist samas vaimus ja vastava aktiivsusega, teeb juhatusele ülesandeks eriti silmas pidades, et erakorraline aeg nõuab kaupmeeskonna veel tihedamat organiseerimist oma majandus- ja kutsehuvidete tõhusamaks kaitseks. Peakoosolek tegi juhatusele ülesandeks täie rõhuga püüda alal hoida erakaubanduse nii ideelised kui ka materiaalsed õigustatud alused praeguses üleelatavas murranguajajärgus.

Kaupmeeste päevad

Juunis algasid järjekordsed maakondlikud erakaupmeeste päevad, millised on mõeldud meie laialdase erakaupmeeskonna kutseteadvuse süvendamiseks, tema tutvustamiseks päevakorral olevate tähtsamate majanduspoliitiliste küsimustega ja tihedama kontakti loomiseks erakaupmeeskonna ja K/t.-koja vahel.

Seni peetud kaupmeeste päevi tuleb kõigiti kordaläinuiks ja õnnestunuiks pidada.

Kaupmeeste päevi peeti: Petseris — 2. juunil s. a., Põlvas — 3. juunil s. a., Valgas — 4. juunil s. a., Kiviõlis — 10. juunil s. a., Paides — 11. juunil s. a., Lihulas — 15. juunil s. a. ja Kohtla-Järvel — 16. juunil s. a.

Kaupmeeste päevadel peetud referaatide peateemadeks olid: „Elukalliduse põhjused“ ja „Kaubahindade probleem“. Referentideks olid koja nõunikud R. Berendsen, A. Mändvere, E. Pung ja toimetaja A. Paulus. Valgas refereeris koja esinduse sekretär J. Kalm teemal „Eramajanduse väljavaateid käesoleval ajal“ ja Kiviõlis koja esinduse sekretär V. Põiklik teemal „Kaubandus-tööstuskoja ülesandeid“.

Hooajatööde määrus

(RT nr. 49 — 1940).

Hooajatöödeks, millel töötajaid loetakse hooajatööliseks, tööliste palgalise puhkeaja seaduse mõttes, loetakse tööd, millel tööline töötab alla 6 kuu aastas:

- 1) turba kaevamine, kuivatamine, kogumine, kuhjaladumine ja turba pressimine, välja arvatud turbabrikettide valmistamine;
- 2) tööd ilma kunstliku kuivatusega töötavates savikivitööstustes;
- 3) tööd piiritustehastes;
- 4) tööd vabaõhu-ujulates;
- 5) kanalite lahtihoidmise tööd talvel;
- 6) palgiparvetamine;
- 7) puisteede ja parkide korrashoidmine;
- 8) igasugused mulla-, müüri-, katuse- ja betoonitööd;
- 9) lumerookimine;
- 10) väliskrohvimis- ja välismaalritööd;
- 11) raudtee ballasteerimine ja liiprite ning rööbaste vahetamine;
- 12) kaablite ja torustikkude maandamine ja postide püstitamise;
- 13) teede kruusatamine ja asfalteerimine;

- 14) tööd puiduimmutustehastes;
 15) igasugused tööd, mis korraldatakse riigi või omavalitsuste poolt tööpuuduse kõrvaldamiseks.

Eespool loetletud töid ei loeta hooajatöödeks, kui tööline enne nende töödele asumist on töötanud või pärast nende tööde lõpetamist hakkab töötama mõnel teisel tööl samas käitises või sama tööandja juures.

Lisapalga Kassa põhikiri

Riigi Teatajas nr. 45 — 1940 on avaldatud eespoolnimetatud põhikiri. Selle järgi Lisapalga Kassa ülesandeks on lisapalga maksmine perekonnaga töövõtjate lisapalga seaduse alusel. Kassa tegevuspiirkonnaks on Eesti Vabariik, juhatuse asukohaks on Tallinn. Kassa liikmeiks on sunduslikult kõigi tööstuslike käitiste, äride ja kontorite valdajad, kus alatiselt töötab rohkem kui 3 töövõtjat, välja arvatud säärase käitiste valdajad, milledele töötajail on õigus saada eriseaduste või määruste alusel lasteabiraha. Kassa koosseisu kuuluva käitise ülemineku korral uuele valdajale loetakse viimane kassa liikmeks sellest ajast, mil õigused käitisele temale üle lähevad. Endine kui ka uus valdaja vastutavad kassa ees solidaarselt kohustuste eest, mis käitisel on olnud uuele valdajale ülemineku eel. Käitise üleminekust uuele valdajale on endine kui ka uus valdaja kohustatud kirjalikult teatama kassa juhatusse 2 nädala jooksul, arvates ülemineku päevast. Kassa peab nende käitiste nimestikku, millede valdajad on kohustatud osa võtma kassast. Tähenatud nimestikku kuuluvuse küsimuse otsustab vaidluse korral kassa juhatus. Lisapalga Kassa juhatuse otsuste peale perekonnaga töövõtjate lisapalga seaduse teostamise alal võivad asjaosalised käitiste valdajad ja töövõtjad esitada kassa juhatusse vastulauseid 2 nädala jooksul, arvates otsuse teada- saamise päevast. Juhatus peab otsustama vastulause hiljemalt 1 kuu jooksul ja teatama oma otsuse vastulause esitajale.

Töstei stevidoride tariife

Koja juhatuse koosolekul 17. juunil s. a. registreeriti järgmised muudatused Tallinna sadama kommete II osa § 5 lõpus, alates p. 16.

Eelnimetatud tariif on kehtiv ainult mehaaniliste vintsidega varustatud laevadel, käsi- vintside tarvitamisel kõrgendatakse tariifi 50% võrra.

Tariifide alusel esitatud arvesummat tõstetakse 10% võrra sõja olukorras tõusnud kulude katteks ja tööliste kindlustuseks eraldi võetav

7% arvestatakse sellaselt kõrgendatud arve summalt.

Vintside tasu päevas on Kr. 6.40, ületund Kr. 1.20.

Kaubamärkjate (tallyman) tasu luugi ja päeva pealt on Kr. 7.20, ületund Kr. 1.35. Vintside tasu ja kaubamärkjate tasudele tuleb liita 7% nende kindlustamiseks.

Stouimistöde ületund harilikul ajal on Kr. 0.75. Riiklike pühade eelpäevadel peale normaalaja tehtavad töötunnid kuni kella 24.00 kui ka pühapäevadel tehtavad töötunnid alates kell 0.00 kuni kell 7.00 järgmisel tööpäeval tasutakse 100% kõrgemalt harilikust töötasust. 1. jaanuaril, I ja II ülestõusmise pühal, I ja II nelipühal, võidupühal ja I ning II jõulupühal tasutakse kõik töötunnid 200% kõrgemalt harilikust töötasust. Nimetatud pühade eelpäevadel alates kella 12.00 tehtavad töötunnid tasutakse 100% kõrgemalt harilikust tasust.

Ületundide tasudele tuleb veel liita tööliste kindlustus 7%.

Kauba arvel teostatavate talasitööde tariif on Kr. 0.40 tonn, millele tuleb lisada tööliste kindlustus 7%.

Eeltoodud muudatus on kehtiv alates 1. juunist 1940. a.

Uued Pärnu sadama kombed

registreeriti koja juhatuse koosolekul 17. juunil 1940. a. Uued kombed ilmuvad lähemal ajal trükist eriraamatuna.

Üldiselt baseeruvad need täiel määral senisel kombeil, on vaid tehtud üksikuid muudatusi ja parandusi, mis on tingitud elutempo kiirenemisest. Tariifid ja taksid on ühtlasel tasemel Tallinna sadama omadega.

Masinaid raamatupidamises

Tänapäeva üha kiirenev töötempo sunnib igal tööalal leiutama paremat töökorraldust ja rakendama mehaanilisi abinõusid, et ühelt poolt kiirendada tööprotsessi, teiselt poolt aga säästa inimtööjõudu. Selleks on tööstuses juba ammugi tarvitusele võetud väga mitmesugused masinaid ja mehaanilised seadeldised, mida alata laendatakse. Ka põllumajanduses on uue- mal ajal tugev tung mehhaniseerimisele.

Büroötööde alal on aga meil senini õige suures enamuses talitatud isaisade viisi, kus peale mõne vananenud tüüpi kirjutusmasina ja vene arvelaua ei ole tarvitusel mingisugust muud mehaanilist abinõu.

Välismaal, eriti suurtes tööstusriikides, on aga ka büroötööde alal juba ammugi tarvitusel igasugused mehaanilised abinõud. Isegi sellasel

alal, mida senini peeti ainult käsitsi teostatavaks, nimelt raamatupidamises on uue-
mal ajal tarvitusele võetud masinad.

Moodsad raamatupidamismasinad võimaldavad õige tunduvalt tööjõu kokkuhoidu, sest töö on märksa kiirem, ei ole nõnda väsitav kui käsitsi töötades. Masinal on võimalik teha mitu sissekannet korraga, näiteks päevaraamatu, pearaamatu ja reskontro sissekanded. See on sel teel teostatav, et senise ülekande asemel ühest raamatust teise sissekanded tehakse lahtistel lehtedel läbikirjutamise teel. Raamatupidamismasinad on varustatud täielise kirjutusmasina sörmistikuga ja seetõttu iga sissekanne on arusaadav ja selgestiloetav. Masina käsitamiseks pole vaja erilist oskust. Kes mõistab käsitada harilikku kirjutusmasinat, sellele ei tee raskusi ka raamatupidamise käsitsemine. Masin töötab elektrijõul ja seepärast nõuab vähe käe-
jõu pingutamist. Moodsad raamatupidamismasinad kontrollivad rida-realt tehtud sissekannet. Juhtub, siiski mõni viga, siis automaatselt astuvad tegevusse tõkestusseadeldised, s. o. masin on automaatselt nõnda kaua suletud, kuni ette-
tulnud viga on kõrvaldatud. Raamatupidamismasinade mudelite rohkus võimaldab neid kohaldada ka keskmistele ja väiksematele ettevõtetele.

Üht niisugust moodsat raamatupidamismasinat demonstreeris neil päevil K/m. Jüri Kodres Tallinnas. Seal võisid pealtvaatajad veenduda, kui kerge ja hõlpus, kuid siiski kindel on töötada sellasel moodsal masinal.

Läti

Säästu küsimusi Lätis

Säästu vajadust propageeritakse Lätis juba pikemat aega ja see on annud ka praktilisi tulemusi. Suurema tõuke säästu vajaduseks andis erakorraline metsaraiumine möödunud talvel, mil küttematerjaliks läks 8,5 milj. m³ metsa. Kütteinete säästmiseks korraldati üle maa ratsionaalse kütmise kursusi, jagati välja mak-
suta brošüüre jne. Talviseile metsaraiumismä-
dalale järgnesid kevadised metsaistutamismä-
dalad, milliseid korraldati suure kavakindlusega. Peab ütlema, et metsanduse alal on Lätis juba 1922. a. alates tehtud plaanikindlat
tööd ja on viimaseil aastail metsatud juba kuni 10.000 ha aastas. Kui iseseisvuse algul oli veel 214.000 ha maad metsa, on nüüd veel järel ainult 65.000, moodustades 8% kogu metsamaast. Tänavune metsaistutamine on aga erakordsest
hoogus. Pealeselle on võetud käsile abinõusid, et metsa ärakütmine enam ei korduks. Asu-

takse nimelt jõudeseisva potentsiaalenergia — turbarabade — ekspluateerimisele. Siin on suuri võimalusi, kuna 10% Läti maapinnast on turbarabade all. Suurem osa sellest on riigi käes. Nüüd on otsustatud neid rabasid anda välja ekspluateerimiseks minimaalmaksu eest — 4 kuni 15 sant. lõigatud turba m³-st. Põllu-
majandusorganisatsioonid korraldavad turba-
tootjate ühistuid, milliseile riik lubab toetust masinate ja mootorite ostmiseks 25—35% nende hinnast. Samasugust toetust võivad saada ka üksikettevõtjad. Nende ettevõtete asutamine toimub võimalikult väikeste formaliteetidega. Ka tööjoudude saamist toetatakse administra-
tiivkorras: vabrikule kirjutatakse ette panna suveks tööd seisma ja saata töölisel turbatööle (muidugi mitte kõigile vabrikule, vaid seal, kus see rahvamajanduslikult on võimalik) jne. Ei ole kahtlust, et metsa tulevikus ei kasutata enam nii palju küttematerjalina kui möödunud talvel. Ka kändude ja metsariismete kasutamine on hoos.

Nagu metsad kändudest ja prügist, nii puhastatakse linnamajad kõigest vanast kolust ja kraamist ning on korjatud suuri koguseid plekktoose, pudeleid, konte jne., mis kõik lähe-
heb töötlemisele. Riietuse ja toitluse ala ei ole samuti jäetud arvestamata. Rahvapesu ja aedvili peavad asendama luksuspesu ja liha, sest viimane on eksportaine.

Kaubatarvitamist kontrollitakse, samuti säästu, äride kaudu. Viimased peavad müüma kaupu ainult normaaltarviduse piires, peavad pidama klientide nimekirju, regulaarselt registreerima oma tagavarasid ja nad peavad ka pidama kinni kindlatest hindadest, mille järele valvab hindadekomissar. Ettekirjutuste mittetäitjad võivad langeda trahvi alla kuni 50.000 lat. Pidades silmas, et ettekirjutusi on tulnud rohkesti hindadekomissarilt kui ka kaubandus-tööstusministeeriumilt, mis on ülevaate ning orienteerimise teinud raskeks, andis kaubandusminister 24. V välja määruse, mis ühen-
dab ja täiendab kõik senikehtinud korraldused kaupade müügi ja tarvituse reguleerimise alal. Kõik kontrollitavad kaubad ositatakse 3 liiki:

- 1) kaubad, mis vajavad kõige valjemat kontrolli ja millede müük võib toimuda ainult kaubandus-tööstusministeeriumi (tööstusile) või hindadekomissari loal igal üksikul tehingul. Siia kuuluvad peamiselt keemiakaubad ja värvilised metallid, millede saamine välisurult on praegu eriti raske;
- 2) kaubad, mida kontrollitakse ainult nende üleminekul tootjalt hulgi-
müügile, kuna nende edasine liikumine on ikka-
gi vaba „normaaltarviduse“ piires.

Teise liigi kaubad on samuti keemiakaubad, metallid, tallanahad ja õlid. Lõpuks 3. liiki on viidud kaubad, mis kuuluvad ainult järjekindlale tagavarade registreerimisele, kuid ei vaja erilist luba müügiks normaaltarviduse piires. Siia kuuluvad vill, puuvill ja vatt, kunstkiudained, mitmesugused nahad. Nagu näha, võetakse Lätis säästu küsimust tõsiselt. Vastava propaganda teostamine saavutab kõrgpunkti Riias peetava säästunäitusega, mis pakub palju õpetlikku.

(„Majandusteated.“)

1939. a. tululõusu maksustamine Lätis

11. mail jõustus seadus, mille põhjal maksustatakse kõiki tööstus- ja kaubandusettevõtteid, kui nende tulud olid 1939. a. suuremad kui 1938. a. Maksustamisele ei kuulu need ettevõtted, millede tulud 1939. a. ei ületanud 5000 lat. Maksumäärad on: 10% lisatulu summast kuni 3000 lat. ja 15% lisatulu summast üle 3000 lat. Maks kuulub tasumisele kolmes võrdses osas 1940. a. jooksul.

Leedu

Industrialiseerimise kolmaastaku kava

Asjaomaste Leedu majandusametiasutuste poolt on väljatöötamisel kolmaastaku kava Leedu industrialiseerimiseks. Selle kava põhjal määratakse 180 milj. litti uute tööstusettevõtete asutamiseks ning 30 milj. litti Šventoji kalasadamala laiendamiseks. Kapital antakse riigi summadest. Edasi asutatakse erifond, mida suurendatakse pidevalt iga-aastaste riigi toetustega 5 milj. liti suuruses. Esijoonel kavatakse uuesti asutada elektrijõuallikaid, turbatööstusi, tsement-, klaasi-, suhkru- ja tekstiilvabrikuid. Uutele vabrikutele antakse ka teatavaid soodustusi, nagu näit. riigimaksude ning masinate ja toorainete sisseveotolli alandus jm.

Daani

Mõjuv kriisiseaduseandlus

Poliitilise olukorra tõttu muutunud majandustingimused sunnivad Daanit ette võtma muudatusi oma seaduseandluses. Ühenduses sellega on valminud 9 seaduseelnõu, millede vastuvõttu oodatakse lähemal ajal. Kavatakse muuta töölisingute surve all kehtima pandud sõltuvus elatuskulude ja palkade vahel, panna kehtima valjem kaubahindade kontroll, võidelda tööpuuduse vastu tööaja piiramise teel. Tööaja vähendamise eest maksetakse tasu 1 kr. suuruses nädalas. Nende kulude katmiseks kõik palgalised peavad maksuma makse, mille kõrgus sõltub palga suuruses. Kaupade hinnad tuleb kal-

kuleerida sisseostuhindade järgi, arvates juure ärikulud ning tavaline äriteenistus. Üks seaduseelnõu piirab aktsiaseltside poolt maksetavaid dividende 5% sissemaksetud kapitalist. Pool ulejäagist antakse laenuks ehitusfondile. Viimane seaduseelnõu käib krediidifondi loomise kohta nii tootmise kui ka töö arendamiseks, nimelt 100 milj. kr. Fond võib üle võtta käitisi ning anda laene. Pealeselle määratakse 20 milj. kr. sotsiaalministri korraldusse, kes võib lubada toetusi nendele tööpuuduse kassadele, kes on satunud raskustesse liikmemaksude õiendamata jätmise tõttu.

Daani majanduse kohaldamine muutunud olukorrale

Toimunud poliitilised muudatused sunnivad Daanit kohaldama ka oma majanduselu muutunud olukorrale. Sellekohane seaduseelnõu, millise kehtestamist on oodata lähemal ajal, koosneb õieti 9 eri seadusest.

Sellega kaotaks kehtivuse töölis- ja kutseühingute nõudel sisse seatud seos elatusmaksu- ja palkade vahel. Piiratakse äride puhaskasude ositamist ja dividendide maksmist. Teostatakse karmimat hindade kontrolli. Tööpuuduse kõrvaldamiseks piiratakse tööaega, suurendades sellega töömahtu. Viimase korralduse teostamisel tekkivate kulude katteks koormatakse kõiki palgalisi uue maksuga. Tootmise edendamiseks luuakse 100 milj. kr-ne erifond.

Seaduseelnõu, mis käsitleb töö ositamist ja korraldamist, haarab organiseeritud ja organiseerimata töövõtjaid avalikes kui ka eraettevõtteis. Jäävad välja vaid isikud, kes on tegevuses majapidamisis, tööandja alla 18-a. lapsed ja kõik põllumajanduse ning kalanduse alal tegelevad isikud. Seaduseelnõu võimaldab tööandja ja -võtja vahelisi suvalisi leppeid, samuti nõutakse tehniliste olude ja tootmiskulude arvestamist.

Uudne on tööositus tagajärjel tekkiva töötasude vähenemise kompenseerimise viis. Töönädala lühenemisel kuni 8 tundi nädalas antakse hüvitust 1 kr. nädalas. Seaduseelnõu järgi maksustatakse palgasaajad järgmiselt:

kuni 1801 kr.	18 kr.
1801—2400 kr.	24 kr.
2401—3600 kr.	48 kr.
3601—6000 kr.	120 kr.
üle 6000 kr.	192 kr.

Ametnikud ja muud pensioniõiguslikud kodanikud peavad maksuma 50% enam.

Hinnakontrollseadus taotleb liigkasuvõtmise vältimist. Selle kohaselt ei tohi kaupmehe vahetaku ületada tavakasukunenud kasumäära.

Aktiiaseltsid ja -ühingud ei või maksa dividende üle 5% sissemaksetud kapitalist. Kui puhaskasu ületab selle määra enam kui 3%-ga aktsiakapitalidest, tuleb pool sellest maksa laenu kujul 1940. a. ehitusfondi. Ühelgi juhul ei ületaks see ehitusfondimaks 5% aktsiakapitalist.

Tootmise edendamiseks loodavast 100 milj. kr.-st krediitfondist antakse laene. Ühtlasi võib fond omandada ka ettevõtteid. Üksikute seaduste rakendamise järele valvavad erikomisjonid.

Peale muu antakse sotsiaalministri käsuks 20 milj. kr.-ne summa raskusisettevõtete töötute kassade abistamiseks.

(„Majandusteated.“)

Rootsi

Hulgikaubanduse hinnad aprillis

Hulgikaubanduse indeks tõusis aprillis ainult ühe punkti võrra 141 peale 111 vastu 1939. a. augustil. See väike tõus on osalt seoses blokaadiga, mille tõttu väga kallid sisseveokaubad ei avalda mõju hindade kujunemisele. Kaupade rühmade hulgas, mis näitavad hindade tõusu, on taimetoiduained, õlid ja rasvad, suhkur ja tärklis, toorraud ja teised metallid, samuti ka keemiatehnilised saadused. Olulisimat hindade tagasiminekut näeme süte juures, kus madalamad prahtid Saksamaalt kui ka madalamad hinnad suurt osa mängisid.

Väljaveokaupade üldindeks näitab aprillis tõusu 2 punkti võrra 154 peale 114 vastu 1939. a. augustis, ehk küll väljaveetud põllusaaduste indeks kahanes 4 üksuse võrra 119-ni 116 vastu 1939. a. augustis. Sisseveetud kaupade üldindeks on vähenenud 2 punkti võrra 172-ni 110 vastu. Selle peapõhjuseks on juba tähendatud kütteainete hindade tagasimineku.

Tööloleku kerge tagasimineku tööstuses 1940. a. 1. veerandil

Uuemate statistiliste andmete järgi tööpakkumine Rootsi tööstuses näitab 1940. a. I veerandaastal kergelt halvenemist. Konjunktuuri arv langes 3,6 (4 tähendab head, 3 keskmist ja 2 vähem head seisundit). 1939. a. kahe viimase kuu jooksul püsis konjunktuuri arv isegi 3,78-al. Tekkinud halvenemist peetakse hooajaliseks. Tegelikult on halvenemine tingitud raskustest, mida tekitas väljaveoks töötavatele tööstusharudele blokaad. Tööliste arv on kahanenud 7,5% võrra ja sellega ühenduses ka väljamaksetud palgasumma 6,9% võrra.

Kaubanduse ümberkorraldamine Hollandi ja Belgiaaga on vajaline

Belgia ja Hollandi okupatsioon on suurendanud veelgi raskusi Rootsi väliskaubanduses. Kummalgi maal oli tähtis kaubavahetus Rootsi. Rootsi statistika järgi veeti Hollandist sisse 1939. a. esimese 9 kuu kestel 72 milj. kr. eest ning sinna välja 54,5 milj. kr. eest. Möödunud aastal sama ajavahemiku arvud olid 56,5 ning 40,6 milj. krooni. Rootsi väljavedu Belgiasse tõusis 1939. a. esimesel 9 kuul 78,4 milj. kr. ning sissevedu 34,7 milj. kroonile. Kogu kaubanduslik liikumine Belgia ja Hollandiga oli aruande ajal 240 milj. kr.

Üldse veeti sisse Belgiast ja Hollandist kaupu, nagu süsi, koks, rauakaubad, keemiasaadused, tekstiilsaadused, klaas ja masinad. Rootsi puutööstusele tähendab Hollandi ja Belgia turu kaotus tunduvalt turustamisvõimaluste halvenemist. Viimasel ajal nähti Hollandis üht parimat puidusaaduste ostjat. 1938. a. tõusis puidukaupade väljavedu Hollandisse 16 milj. kr. ning paberi- ja puumassiväljavedu 15,3 milj. kr.-ni. Belgia ostis omal ajal puidukaupa Rootsist umbes 4 milj. kr. eest ning puumassi ja paberit 14,5 milj. kr. eest.

Erilisi rahalisi raskusi Rootsile nähtavasti Belgias ja Hollandis ei teki. Suurtest tööstusettevõtetest omab Hollandis ainult telefoniselts Erikson ühe tehase ning Rootsi tulitikutel 3 vabrikut, Belgias on rootslastel ainult mõni väiksem tööstusettevõte.

Norra

Majade ja kaupade sõjakindlustus

Oslos peeti majade sõjakindlustuse seltsi asutamispeakoosolek. Preemia määrati kindlaks 1% suuruses tulekindlustuse väärtusest. Alustati uuesti läbirääkimisi ülesehituslaenu suhtes, mida kavatsetakse pärast tagasi maksa seltsi ressurssidest.

Okupeeritud maa-alade jaoks otsustas haldusnõukogu võtta enda peale kaupade sõjakindlustuse, mida saadetakse okupeeritud maa-alast või sellesse maa-alasse või sel maa-alal. Nõukogu volitas A/S. Norsk Varekriegersforsikring av 1938 teostada kindlustust nõukogu arvel.

Šveits

Šveitsi majanduse soodus olukord

Šveitsi majanduslik olukord kujunes viimaste kuude vältel võrdlemisi soodsalt. Ühelt poolt töötas tööstus peagu täiel määral, nagu teisteski erapooletutes maades, teiselt poolt paranes seisukord ka põllumajanduses. Väljavedu seisab

möödunud aasta tasemel, vähimalt väljaveo väärtuse suhtes, kuna väljaveo hulk on kindlasti väiksem kõrgendatud hindade tõttu. Väljaveo väärtus 1. veerandaastal oli 330,8 milj. fr. 329,9 milj. frangi vastu 1939. a. esimese kolme kuu jooksul. Välismaa tellimuste ärajäämine, millele vihjasid mitmed masinavabrikud oma aasta-koosolekul, oli tasakaalustatud paljudel juhtudel suurendatud tellimustega sisemaalt. Eraehitustegevus on tunduvalt kahanenud, selle vastu aga paljudel tööstusharudel on tähtsaid tellimusi kaitsevæe otstarbeks. Kasvav hindade tõus virgutab rahvas ostuhimu, nii et ka tarbeaineid valmistavatel tööstustel on arvukaid tellimusi. Jaekaubanduse käive oli 1940. a. jaanuaris 14%, veebruaris 22% ja märtsis 9% võrra suurem kui möödunud aastal.

Šveitsi tööstuste soodus töötase kindlustab ka töötute arvu kahanemise. 1940. a. aprillis oli Šveitsis vaid 7000 töötut või 75% vähem kui eelmise aasta aprillis. See on osalt ka mobilisatsiooni tulemus. Suured tellimused on metalli- ja masinatööstusel, samuti ka keemiatööstusel. Tekstiil- ja jalanõudetööstus töötab peamiselt sisemaale, kelladetööstus aga relvastamise otstarbeks ja välismaale. Šveitsi varustamine toorainetega arenes seni eriliste raskusteta ning Šveitsi tööstuse korralduses on suured toorainete tagavarad.

Majandusliku olukorra soodsa arengu tunnuks on ka kaupade veo suurenemine raudteedel. Kaupade liikumine oli 1940. a. I veerandaastal 4,90 milj. t., 3,31 milj. t. esimesel 3 kuul 1939. a. Niisama tõusis ka reisijate arv kuni

33 milj. 29 milj. vastu möödunud aastal. Kaupade ja reisijate liikumise suurenemist seletatakse osalt ka autode liikumise kitsendustega.

Kõrged mobilisatsioonikulud — umbes 1 milj. fr. suuruses päevas — koormavad erakorraliselt tulevikus Šveitsi majanduselu arengut. Nende katmiseks on tarvis uusi makse. Samuti on ette nähtud juulikuuks teine mobilisatsioonilaen.

Prantsusmaa

Tööaja pikendus

Tööstustoodangu tõstmiseks eriti relvatööstuses oli vaja pikendada tööaega. Sõja puhkemisest alates töötatakse kõikides tööstusharudes 48 tundi ning relvatööstuses isegi 60 tundi nädalas. Prantsuse valitsus on sunnitud veel kord tõstma tööaega kuni 12 tunnini päevas, eriti lennukitehastes ning nendega seoses olevates käitistes, kus ka pühapäeviti ja pühadel töötatakse. Tööaja pikendus on otsustatud kokkuleppel Prantsuse töölisühingutega.

Suurbriti

Dividendide piiramise kohta käiv seadus

Äsja avaldati uus seadus, mille põhjal keelatakse aktsiaseltsidele maksa kõrgemaid dividende kui viimase kolme aasta eest, kusjuures võetakse arvesse brutopuhaskasu riigimaksude mahaarvamisetä. Kuid seltsid, kes suurendasid oma kapitali uute sissemaksudega, võivad ka dividende suurendada. Uuelts asutatud aktsiaseltsid ei tohi maksa rohkem kui 5% dividende.

Äride register

Öiendus.

Kaubandus-tööstuskoja Teataja nr. 10 — 17. maist 1940 avaldatud aprillikuu esim. poolel uute firmade all peab olema:

„Kodutarve“ T/Ü. N. Baron ja Ko, Tartu, Võidu 6, maja- ja köögitarvetekauplus; täisühing, täisosanikud Nelly Baron, Honon Baron, ühingu osakapital Kr. 2.000.—.

Maikuu esimesel poolel

Registreeritud muudatused:

- Mihkel Raba jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Herne 1, puuviljakaupluse ja Tallinnas, Narva mnt. 17, pagariäri ja -tööstuse firma all „Mihkel Raba“.
- Oskar Rekka jätkab äritegevust, avades Kihelkonna v., Üru k. krohviliistude valmistamise töövõtte firma all „Oskar Rekka“.

- Pauline Rätsep (end. nimi Valdmees) jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Liivalaia 61 toiduainetekaupluse firma all „P. Rätsep“.
- Anna Sai lõpetanud lihakaupluse Tallinn, Kopli 80 ja avanud Tallinn, Sakala 50 lihakaupluse firma all „A. Sai“.
- Karbitööstus „Extra“ Triefeldt ja Anderson, Tallinn, Toom-Kuninga 10; täisosaniku Niina Anderson'i perekonnanimel „Kübar“ ning ettevõtte firmaks: Karbitööstus „Extra“ H. Triefeldt ja N. Kübar.
- Tööstus ja Kaubandus Ühisus insener J. Vambola, Tallinn, S. Karja 10, üldvolitus antud Boris Baron'ile.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

- A. Ambos, Haapsalu, Sadama 6, toiduainetekauplus, ärip. Anna Ambos.

2. J. Ambos, Haapsalu, Sadama 6, toiduainetekauplus.
3. Hilda Annus, Tallinn, Kullerkupu 3, toiduainete- ja piimakaupl.
4. Leokadia Grünberg, Sindi, Raudtee 1, restoran.
5. R. Jõe, Nõmme, Harku 41, toiduainetekauplus.
6. Nikolai Kolla, Pärnu, V.-Kuke 19-a, puutööstus.
7. Taskulambi- ja anoodpatareidetööstus „Polaar“, David Krakusen ja Jremias Krakusen, Pärnu, Tallinna mnt. 63.
8. Apteek E. Kuil, Paldiski, Jüri 15.
9. Johannes Loode, Tallinn, Pärnu mnt. 83, leivatööstus.
10. Metallitööstus Loomann & Tirmann, Tallinn, Hollandi 50.
11. Jaan Liiva, Pärnu, Merimetsa 13, toiduainetekauplus.
12. „Tornator“ A. Linholm ja Ko, Tallinn, Kopli 81, puutööstus (peam. harja- ja luuavarred, suusakepid jt.).
13. Savitööstus A. Luik, Pärnu, Uus-Sauga 17.
14. Kusta Madisson, Tallinn, Villardi 33, toiduainetekauplus.
15. Kirjastus ja reklaamäri „Maaling“, A. Maaling, Tallinn, Pronksi 6—12.
16. L. Mikker, Kohila v., pagariäri ja -tööstus.
17. J. Mäger & Ko, Tallinn, Vana-Viru 7, üleriiete- ja tellimisteäri.
18. Liis Männa, Tallinn, Kevade 9, toiduainetekauplus.
19. Anna Odenberg, Tallinn, Falkpargi 22-a, toiduainetekauplus.
20. U/Ü „Kangas“, O. Patrik & Ko, Tallinn, Viru 19, riideäri.
21. Keemiline puhastus ja pesukoda „Tip-top“, A. Pauning, Tallinn, Müürivahe 23-a.
22. K. Pihelgas, Tallinn, Klaasingi 11, toiduainete- ja õllekauplus.
23. Ksenia Rannamets, Pärnu, Munga 2, söögisaal.
24. Helene Reitel, Pärnu, Karja 2-b, piimakauplus.
25. A. Salk, Tallinn, Sakala 50, lihakauplus.
26. Salme Sang, Pärnu, V.-Sauga 1, toiduainetekauplus.
27. Ulmer ja Schmidt, Tallinn, Pikk 10, kalevi-, villase ja siidlõngakauplus.
28. Ervin Schvarz, Tallinn, Sügise 7—9 (enne Mundi 3—4) agentuur- ja komisjoniäri.
29. Marie Tallo, Tallinn, Koidu 94, toiduainetekauplus.
30. J. Valdmee, Tallinn, Israeli 21, toiduainetekauplus.
31. A. Virkus, Tallinn, Narva mnt. 17, pagariäri ja -tööstus.

Maikuu teisel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. Gerson Bell, Pärnu, Tallinna mnt. 5-a, valmisriiete- ja pudukauplus, prokurist Saara Bell.
2. Alide Bernhardt, Tallinn, Rohu 24, toiduainete- ja piimakaupl.
3. Helene Erin, Keila, Raekojaapl. 3, piimakauplus.
4. „Juuksuri-Hool“ Eugen Gordejev, Tallinn, Pärnu mnt. 8—15, esindused (juukse-tööstuse tarbed).
5. K/m. „Kangas“ Ed. Hansen ja J. Rüter, Tallinn, Viru 19, riideäri; täisühing, täis- osanikud Eduard Hansen ja Julius Rüter, ühingu osakapital Kr. 5.000.—.
6. Herman Kallaspoolik, Pärnu, Riia mnt. 69, veo-vooriäri.
7. L. Kiin, Tallinn, Narva mnt. 9—1, polster- mööblitööstus, ärip. Liisa Kiin.
8. „Virutarb“ M. Kitver, Rakvere, Tallinna 9, raadio-, jalgratta-, foto- ja elektritarvete- äri, ärip. Mihkel Kitver, prokuristid Martin Kitver ja Olav Rahno.
9. Kauplus „Varustaja“ A. Kollo, Tallinn, Härjapea 9, talumajandussaaduste müük (aia-, põllu-, karjasaadused j. t.), ärip. Alide Kollo.
10. P. Korp, Nõmme, Männiku tee 54, toidu- ainete- ja piimakauplus, ärip. Pauliine Korp.
11. M. Kreek, Tallinn, Luise 5, toiduainete- ja õllekauplus, ärip. Margarethe Kreek.
12. Nikolai Kudrjavitsev'i kalakauplus, Põltsamaa, K. Pätsi 8.
13. M. A. Kurgo, Tallinn, Falkpargi 22-a, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Martin- August Kurgo.
14. A. Kuulme, Tallinn, Kanarbiku 7, toidu- ainetekauplus, ärip. Almide Kuulme.

Eesti Terpentiini Vabrikute A/s.

Tel. 437-80

Tallinn, Lai tän. nr. 34

Tel. 437-80

Katuste uuendamise vahend registr. patentam. Nr. 6185 all

C. T. Soliid-Asfalt

Tarvitatav papp-, ruberoid- ja plekk-katuste juures.

1. On kaitse- ja veetiõendusabinõu igasugustele katuste liikidele.
2. Vastab kümnele värvimisele õhariliku õlivärviga või katusetõrvaga.
3. Annab õmblusele, ühest fikisist koosneva katuse.
4. Teeb katustest vee läbilõõksmise täiesti võimatuks.
5. C. T. Soliid-Asfalt ei sisalda kivisõetõrva ega mingisuguseid aineid, mis katuste materjali kahjus- tada võiksid. Asfaldi koostis ja veekindlad õlid annavad massile elastsuse, kleepuvuse, kummi- sarnasuse.

15. Segakauplus „Ovaldo“ Osvald Käärid, Pöide v., Orissaare alevik.
16. Lukusepa mootormehaanika töökoda Vennad E. ja A. Kõiv, Nõmme, Värava 5, mootorsõidukite parandamine, lukusepa-mehaanika-töökoda; täisühing, täisosanikud Elmar Kõiv ja Aleksander Kõiv, ühingu osakapitaliks Kr. 300.—
17. A. Kõlu, Tallinn, Kõleri 21, toiduainete-, piima- ja õllekauplus, ärip. Arthur Kõlu.
18. Ella Laas, Pärnu, Kuressaare mnt. 36, toiduainetekauplus.
19. Laats ja Heinvee, Tallinn, Tatari 10, toiduainetekauplus; täisühing, täisosanikud Helene Heinvee ja Elle Laats, ühingu osakapital Kr. 500.—
20. Dr. pharm. Erni Labi Karksi apteek, Karksi v., Nuia alevik.
21. Leier, Haapsalu, Sadama 6, toiduainetekauplus, ärip. Hermann Leier.
22. Kirjastus „Eesti Talu“ H. Lutterus, Tallinn, Raua 41—4, ärip. Harald Lutterus.
23. Johan Madisson, Pärnu, Jannseni 22, põllusaaduste ost ja müük.
24. Ed. Mandret, Tallinn, Uus-Tatari 9, korstnapühkimise tööstus, ärip. Eduard Mandret.
25. J. Mets, Tallinn, Rohu 24, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Jakob Mets.
26. Lovise Must, Pärnu, Riia mnt. 62 (enne Riia mnt. 61) pruugitud asjade kauplus.
27. Toiduainetekauplus Anna Mägi, Viljandi, Posti 2.
28. Andrei Närep söögisaal „Säde“, Pärnu, Munga 2.
29. A. Palmiste ja Ko, Rakvere, Pikk 54, pagaritööstus; täisühing, täisosanikud Arnold Palmiste ja Leida Plink, ühingu osakapital Kr. 400.—
30. H. Post, Tallinn, Toompuiestee 28, söögisaal, ärip. Hermann Post.
31. V. Pärsimägi, Tartu, Riia 34, tislermaterjalide ladu, ärip. Vagi Pärsimägi.
32. J. Põlder, Rõngu v., Rõngu alevik, segakauplus, ärip. Johannes Põlder.
33. Johann Raamat „Majandus“, Tartu, Rütli 6, koloniaal-, veini-, likööri-, napsi-, pudu- ja parfümeeriakauplus.
34. J. Ranne, Tallinn, Pärnu mnt. 118, leivatööstus, ärip. Jüri Ranne.
35. F. Raotma naha- ja karusnahatööstus, Viljandi, Jaama 8, ärip. Friedrich Raotma.
36. Marie Rebase, Tallinn, Kauna 3, toiduainete- ja piimakauplus.
37. A. M. Reimann, Tallinn, Kalevi 40, toiduainetekauplus, ärip. Anna-Marie Reimann.
38. Dr. pharm. K. Rähesoo apteek, Halinga v., Pärnu-Jaagupi, ärip. Karl-Kristjan Rähesoo.
39. Adele Saar, Türi, Viljandi 8, pesu- ja pudukauplus.
40. Kivimäe apteek H. Salasoo, Nõmme, Pärnu mnt. 245, apteek, ärip. Hugo Salasoo.
41. Aktsiaselts Prügiveo-ettevõtte „Sanitas“, Tallinn, Pärnu mnt. 6, prügivedu; põhikapital Kr. 50.000.—, juhatuse liikmed: Robert Sillapakk, Leho Taos, Pauline Sillapakk, asjaajaja-direktor Robert Sillapakk.
42. Vennad Sibul Saapatööstus „Orisont“, Tartu, Kivi 6, saapatööstus; täisühing, täisosanikud Elmar Sibul ja Hugo Sibul, ühingu osakapital Kr. 1000.—
43. Ina Steinberg, Tallinn, Tartu mnt. 16, söögisaal.
44. E. Strikholm, Tallinn, Pärnu mnt. 46, puuviljakauplus, ärip. Elvine Strikholm.
45. Arnold Säde, Viljandi, Paala tee 27, toiduainetekauplus.
46. Johannes Teder, Kuremaa v., Palamuse, apteek.
47. Pudu-, sega- ja manufaktuurkauplus H. Tiidemann, Keila v., Klooga as., ärip. Hilma Tiidemann.
48. Anna Tomberg, Pärnu, Kuninga 15, söögisaal.
49. Kaubanduskontor „Varia“ Toonekurg & Ko, Tallinn, Paluka 6—6, välisesindused (rauakaubad, masinarihmad); täisühing, täisosanikud Valter Toonekurg ja Rudolf Kleis, ühingu osakapital Kr. 1000.—
50. Elfriede Tukk, Nõmme, Vabaduse pst. 48, toiduainete-, piima- ja õllekauplus.

Registreeritud muudatused:

1. Metallitööstuse Aktsia-Selts „Aivaz“, Tallinn, Tööstuse 47-c; juhatuse liikme kohalt lahkunud Annemarie Fuhl, juhatuse liikmeks valitud Vladimir Skromnov.
2. Albert Alamets lõpetanud Aakre vallas vesiveski pidamise ja avanud Vändra v., Rae k. jahuveski, lausaagimise ja villatööstuse firma all „Albert Alamets“.
3. M. Arronet ja F. Moritz, Tallinn, Kinga 1, ehitustööde ettevõtte; täisosanike ümberasumise korras lahkudes Eestist on antud üldvolitus Nikolai Popov'ile.
4. Gaasbetoontööstus „Siporex“ M. Arronet ja O. Arronet (endine ainuisiklik firma „M. Arronet“), Tallinn, Tondi 31. Omanikkude Maximilian Arronet'i ja Otto Arronet'i ümber asudes Saksamaale üldine volitus antud Nikolai Popov'ile.
5. Selma Augul perekonnanimeks „Veyrich“ ning tema Tallinnas, Pärnu mnt. 46 ja vastavat Sauna 2 asuvate jalanõudekaupluste firmaks: Jalanõudekauplus „Elite“ S. Veyrich.
6. Kirill Braun jätkab äritegevust, avades Tallinn, Tartu mnt. 49 toiduainetekaupluse firma all „Kiril Braun“.
7. Margarete Bärengrub jätkab äritegevust, avades Vao v., Väike-Maarjas pagariäri ja teemaja firma all: „Pagariäri Margarete Bärengrub“.
8. Aktsiaselts „Eesti Tulitikumonopol“, Tallinn, Vabadusväljak 7, lahkunud juhatuse liige ja asjaajaja-direktor Ewald Hartman. Juhatuse liikme kohale asunud senine volinik Karl-Gustav Arnö.
9. Eestimaa Trükikoja Aktsiaselts, Tallinn, Rataskaevu 10, lahkunud juhatuse liige Kurt Weiss.
10. „C. Ern“, Tallinn, Pikk 55, metallsaaduste, tehniliste ja koloniaalkaupade import, suurmüük, marjade ja teiste viljade eksport; surn. Carl Ern'i päranduse hooldaja Ludwig Maydell lahkunud, hooldajateks määratud vandeadv. Arnold Insler ja Karl Kapper.

11. A.-s. Esimene Eesti Põlevkivi-tööstus, Tallinn, Valli 4—3, juhatause liikme Artur-Aleksander Linholmi perekonnanimeks „Linari“.
12. Aleksander Estami kaubanduskontori asukohaks Tartu, Emajõe 4 (enne Vallikraavi 17).
13. Bendet Rov-Glückmann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Paldiski mnt. 46 seebitööstuse firma all „B. Glückmann“.
14. Vassili Hani jätkab äritegevust, avades Vihula v., Vainupeal segakaupluse firma all „V. Hani“.
15. Alviine Hansoni perekonnanimeks „Saar“, ning tema Viljandis, Tallinna 55 asuva toiduainetekaupluse firmaks „Alviine Saar“.
16. Eduard Hoidorf lõpetanud puuhoovi Tallinnas, Kopli 16, ja avanud Tallinn, Narva mnt. 67, puuhoovi firma all „Ed. Hoidorf“.
17. Surnud Elviina Kaasiku pärijateks kinnitatud alaealised tütreid Helmi ja Mall-Alice Kaasik, kes peavad Pärnus, Kalevi 41 optika-, foto- ja kellakauplust ja optikatööstust firma all „E. Kaasiku pärijad“. Pärijate eestkostjateks on Artur Priovi ja Valter Mira; Pärnu, Tallinna mnt. 6, optika-, foto- ja kellakauplus lõpetatud.
18. Jakob Karro ees- ja perekonnanimeks „Jaakob Karu“, ning tema Pärnus, Kalevi 27, asuva kellasepaäri firmaks „J. Karu“.
19. K/m. „Gentleman“ H. Karschenstein ja Ko lõpetanud vihmakuubede- ja jalanoodeäri Tallinn, Viru 23, ja peab edasi valmisriietekauplust Tallinn, Harju 34, ja vihmakuubedetööstust Tallinn, Rapla 3.
20. Elmar Koldi raadio-, jalgrataste-, jahija elektritarvete kaupluse asukohaks Pärnu, Tallinna mnt. 3 (enne Kilingi-Nõmme, Pärnu mnt. 38).
21. „Kaubamaja Walter Kordes“, Tallinn, Sakala 22, masina- ja vineeriäri; ettevõtte ühes firma tarvitamise õigusega seniselt omanikult Walter Kordes'elt üle läinud täisühingule, kus täisosanikeks on Paul Kütti ja Harald Neupol. Ühingu osakapitaliks on Kr. 5.000.— ja firma prokuristik (kollektiivprokuura) Villiam Langner. Osakond Tartus, Riia 34 lõpetatud.
22. Peeter Kostjugovi perekonnanimeks „Kosk“ ning tema Mõniste v., Mõniste as. asuva segakaupluse ühes likööri-, veini- ja õllemüügiga firmaks „Peeter Kosk“.
23. Kaubanduskontor F. Krabi asukohaks Tallinn, Niguliste 10—3-a (enne Liivalaia 24).
24. Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri Osahisus, Tallinn, Pikk 68, lahkunud juhatause liige Otto Hahn, juhatause liikmeks valitud Aleksander Schipai. Kustunud Harry Assmuse prokuura.
25. Dionisy Kõiv jätkab äritegevust, avades Pärnus, Rääma 5, toiduainetekaupluse firma all „Dionisy Kõiv“.
26. Herman Lahesaare peab Pärnus, Riia mnt. 64, pagariäri ja -tööstust firma all „Herman Lahesaare“.
27. Helmi Laigma pesuõblemisetööstuse asukohaks Tartu, Lepiku 9—2 (enne Botaanika 35—1).
28. W-m Langner & Poeg, speditsooniäri asukoht on Tallinn, Sadama 7—19.
29. August Langovits lõpetanud Pärnus, Hommiku 5, rätsepatööstuse pidamise; Pärnus, Rüütli 34, asuvat tellimiste ja valmisriieteäri peab edasi firma all: „Eesti valmisriieteäri“ August Langovits.
30. Kustav Lass avanud Tallinnas, Israeli 10, toiduainetekaupluse, ja peab edasi Tallinnas, Gildi 1, toiduainetekauplust firma all: Kustav Lass“.
31. Otto Laurberg jätkab äritegevust, avades Voore v., Tarakvere as., jahuveski firma all: „O. Laurberg“.
32. Kaubanduskontor „Vasa“ Hugo Lohmann, asukohaks Tallinn, Harju 21 (enne Vene 8).
33. Eesti Selts „Lootus“, Tallinn, Tartu mnt. 22, lahkunud juhatuseliige Konstantin Brandt, juhatuseliikmeks valitud Aleksander Järv.
34. Eesti mehaanilise puutööstuse aktsiaselts A. M. Luther, Tallinn, Pärnu mnt. 69, kustunud Benjamin Hammerbeck'i prokuura.
35. Cezar Malkin'i metsamaterjali üles- ja ümbertöötamise ning metsasaadustega kauplemise (nii sise- kui välismaal) äri asukohaks Tallinn, Narva mnt. 75—6 (enne Raua 42—6).
36. Erich Mathiesen lõpetanud naelatehase Pärnus, Pikk 21, ja avanud Pärnus, Riia 44, pappkarpidetööstuse firma all: Erich Mathiesen „Ideal“.
37. Jaan Murd'i toiduainetekaupluse asukohaks Pärnu, Suur Jõe 25 (enne Suur Kuke 36).
38. Marta Naarits (end. nimi Ael) jätkab äritegevust, avades Tallinn, Hariduse 13 krt. 6 ja 7 juuksetööstuse firma all: „M. Naarits“.
39. Metallitööstuse aktsiaselts „Norma“, Tallinn, Narva mnt. 19, juhatuseliikme Artur-Aleksander Linholmi perekonnanimeks „Linari“.
40. Mart Ojamaa lõpetanud Tallinnas, Kõleri 21, toiduainetekaupluse, kuid peab edasi Tallinnas, Jakobsoni 36, pesupulgatööstust firma all: „M. Ojamaa“.
41. August Ollin, Aaspere v., jätkab rändsaekaatri tegevust firma all: „A. Ollin“.
42. Eduard Osvet jätkab äritegevust, avades Rapla v., Rapla alevikus kelladekaupluse firma all: „Ed. Osvet“.
43. Hans Paats jätkab äritegevust, avades Tallinn, Kopli 16, puuhoovi firma all „H. Paats“.
44. Osahing „Pärnu Transportühing“ juhatause asukohaks Pärnu, Rääma 17 (enne Kalevi 38); lahkunud juhatuseliige Vladimir Klaassen, juhatuseliikmeks valitud Martin Seiler.
45. Oskar Pärteli toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Onne 43 (enne Tallinna 69).
46. Hans Pöder jätkab Orajõe v., Ranna külas, segakaupluse tegevust firma all „Hans Pöder'i segakauplus“ (vahepeal kauplus Abja v., Paluojaal).
47. Kaubanduslik Osahing Riieturite Ühiskaubamaja „R. Ü. K.“, Tallinn, S.-Karja 19; senine juhatus terves koosseisus lahkunud. Valitud uus juhatus koosseisus: Mihkel Andreesen, August Soonberg ja Mait Juhan-soo, noorem.

48. Kompveki- ja šokolaadivabriku „Riola“ o/ü, Tallinn, Pärnu mnt. 150, lahkunud juhatuseleegi Lea Holst, juhatuseliikmeks valitud Harri Ennus.
49. Konstantin Rosenstein jätkab äritegevust, avades Türi l supelhoone einelaua firma all „Konstantin Rosenstein“.
50. Surnud Justus Schindehütte, kes pidas Tallinnas, Süda 9, agentuuräri, pärijaks kinnitatud lesk Leena Schindehütte, kes jätkab ettevõtte (vahetalitus tehniliste kaupade, nagu masinate, tööriistade j. t. tellimisel ja nende müük) tegevust firma all Tehniline agentuur-büroo „Tehnola“ L. Schindehütte. Firma prokuristiks (piiratud prokuura) on Paul Sormul ja Agnes Sormul.
51. Maria Schulmann avanud Paldiskis, Jaan Poska 14, valmisriieteäri firma all „M. Schulmann“ ja ettevõtte hiljem üle viinud Keila valda, Klooga—Laulasmaa teele.
52. Ernst Seero jätkab äritegevust, avades Kuressaares, Kohtu 6, valmisriieteäri firma all: E. Seero „Elegant“.
53. Kaarel Siimani toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Tõnismägi 2 (enne Gildi 7), ja firmaks „K. Siiman“.
54. Otto Sooli puuviljakaupluse asukohaks Tartu, Võidu 28 (enne Ülikooli 34).
55. Anton Steinbergi toiduainetekaupluse asukohaks Põltsamaa, Tartu mnt. 2 (enne Jõgeva 26).
56. Osaihisus „Systema“, Tallinn, Lai 9, lahkunud juhatuseliikmed Vladimir Janitz ja Adolf Idol. Juhatuseliikmeteks valitud Harry Ruus, Elsa Rose ja Vassili Henrichson.
57. Tallinna Kudumise Ühisus A. Tabor ja Ko, asukohaks Tallinn, Kungla 41.
58. Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus, Tallinn, Pikk 2, kustunud Axel Neumann'i, Gerhard Huuk'i ja Felix Greenberg'i prokuurad.
59. Leho Taosi autode ja tehniliste artiklite import ja kodumaa saaduste eksportäri asukohaks Tallinn, Estonia pst. 23 (enne V.-Karja 12).
60. Kaubandusosaihisus „Tarlon“, Tallinn, Pärnu mnt. 59, osaihisuse tegevuse alaks jääb igasuguste toorainete eksport- ja importkaubandus.
61. Juuksetööstus „Thea“ J. Thomson, asukohaks Tallinn, Uus 22 (enne Tõnismägi 2).
62. Hilma Tiidemann peab Haapsalus, Karja 8, pudu-, sega- ja manufaktuurkauplust firma all „K/m. „Koonodus“ H. Tiidemann“.
63. Johannes Trossi sandalettide- ja toakingatööstuse asukohaks Tartu, Riia 17 (enne Riia 77), kus avanud veel sandalettide- ja toakingadekaupluse, mõlema ettevõtte firmaks: Sandalettide- ja toakingatööstus „Eliit“ J. Tross.
64. Liisa Tungen jätkab äritegevust, avades Tallinn, Koidu 101, puuvilja- ja maiustustekaupluse firma all „Liisa Tungen“.
65. Aleksander Tõlp'i lihakaupluse asukohaks Pärnu turg (enne Aia 20) ja vorstitööstuse asukohaks Pärnu, Rähna 7 (enne Aia 20).
66. Martin Udikas'e saapakaupluse asukohaks Pärnu, Tallinna mnt. 7 (enne Tallinna mnt. 4).
67. Salme Vahur jätkab äritegevust, avades Tallinn, Paldiski mnt. 47-a, toiduainetekaupluse firma all „S. Vahur“.
68. Julie Varik'u segakaupluse asukohaks Kilingi-Nõmme, Pärnu 40 (enne Kaarli v., Rimmu al.).
69. Evald Veiderpassi segakaupluse asukohaks Lehtse v., Vahakulmu k. (enne Saksi v., Saksi k.).
70. Wilhelm Wöhrmann lõpetanud soolte-tööstuse Tallinnas, Vilmsi 53, ja peab edasi Tallinn, Virve 4, tehnikabürood firma all „V. Wöhrmann“.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Marta Aab, Tallinn, Falkpargi 22-a, toiduainete- ja piimakauplus.
- Söögisaal E. Alt, Tallinn, Tartu mnt. 81, söögisaal.
- E. Antonov, Tallinn, Kanarbiku 7, toiduainetekauplus.
- K. Asmu, Nõmme, Pärnu mnt. 150, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
- Alide Bernhardt, Tallinn, Rohu 24, toiduainete- ja piimakauplus.
- M. Brück pansion „Roomassaar“, Kuressaare, V. Roomassaare 6.
- E. Eesmaa, Nõmme, Pärnu m. 105, pagaritööstus ja -äri.
- J. Elango, Tallinn, Koidu 101, maiustuste- ja puuviljakauplus.
- J. Ermel, Tartu, Kesk 27, toiduainete- ja piimakauplus.
- Palamuse apteek Hedvig Goldberg, Kuremaa v., Palamuse.
- L. Hoidre, Tallinn, Tatari 10, toiduainetekauplus.
- J. Hunt, Viljandi, Paala 27, toiduainete- kauplus.
- Tatjana Juhanson, Pärnu, Laidoneri 13, toiduainetekauplus.
- F. Jõepera, Tallinn, Marta 3-a, tiseritööstus.
- Ernst Jürs, Pärnu, Kuninga 15, söögis- saal.
- J. Kanger, Tartu, Salme 31, segakauba müük veoautolt.
- Kaubandus-tööstus A/S „Kangur“, Tallinn, S. Karja 10, riidekudumise vabrik.
- Marie Kauss, Laiksaare v., Urissaare, sega- ja rohukauplus.
- O. Kivaste, Tartu, Narva 57, mängu- asjadetööstus.
- O. Kolo, Elva, Kesk 4, kirjutusmaterjali- ja pudukauplus.
- Jakob Korp, Nõmme, Männiku tee 54 (enne Kandle 10) toiduainete- ja piima- kauplus.
- A. E. Kuhlmann, Paldiski, Koidu 19, kalatööstus.
- Ekaterina Levy, Tallinn, Pärnu mnt. 42, toiduainetekauplus.
- Pagariäri Joh. Liive, Paldiski, Jüri 11.
- Marie Lipping, Tallinn, Öle 31, juukse- tööstus. (Järgneb.)

Välisbörsid

	L O N D O N									
	1. VI	3. VI	4. VI	5. VI	6. VI	7. VI	8. VI	10. VI	11. VI	
New York . . .	—	4.02 ^{1/2} —4.03 ^{3/4}	—	—	—	—	—	4.02 ^{1/2} —4.03 ^{1/2}	—	
Berlin . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Helsingi . . .	—	195.—	—	—	—	—	—	195.—	—	
Stokholm . . .	—	16.85—16.95	—	—	—	—	—	16.85—16.95	—	
Kopenhaagen . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oslo . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Riia . . .	16.31	16.31	16.25	16.18	—	17.75	19.37	18.75	17.93	
Kaunas . . .	18.31	18.31	18.25	18.18	—	19.87	21.62	21.—	19.93	
Amsterdam . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pariis . . .	—	176 ^{1/2} —176 ^{3/4}	—	—	—	—	—	176 ^{1/2} —176 ^{3/4}	—	
Zürich . . .	—	17.85—17.95	—	—	—	—	—	17.85—17.95	—	
Brüssel . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Milano . . .	63.—	63.25	63.—	62.75	—	70.00	—	72.50	—	
Varssav . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Praha . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budapest . . .	17.56	17.56	17.50	—	—	19.12	20.87	20.25	19.18	
Tallinn . . .	13.18	13.18	13.12	—	—	14.37	15.00	14.62	14.—	
Moskva . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Madrid . . .	—	—	—	—	—	36.25	36.25	—	—	
Kuld p. u. . .	—	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	163 sh.	168 sh.	
Hõbe " " . . .	—	23 ^{1/2}	23/-	22 ^{3/4}	23 ^{3/8}	23 ^{5/8}	—	23/-	23/-	
Plaat. " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

	B E R L I N										
	30. V	31. V	1. VI	3. VI	4. VI	5. VI	6. VI	7. VI	8. VI	10. VI	11. VI
London . . .	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90	9.90
New York . . .	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Helsingi . . .	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065	5.065
Stokholm . . .	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52	59.52
Kopenhaagen . . .	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26	48.26
Oslo . . .	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82	56.82
Riia . . .	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Kaunas . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Amsterdam . . .	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70	132.70
Pariis . . .	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05	56.05
Zürich . . .	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06	56.06
Brüssel . . .	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80	41.80
Milano . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Praha . . .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Tallinn . . .	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50

A/s. Jaak Puhk & Pojad suurveski saadused

12. VI 1940.

		Kroonid.		Kroonid	
Nisupüü (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):				100 kg	42.—
„Sampo“	100 kg	26.—	Poolsoore	100 kg	42.—
„Kungla“	„	30.—	Sõre	„	43.—
„Kalev“	„	34.—	Manna	„	43.—
„Eesti parem“	„	40.—	Rukkijahu	„	18.00—19.50
„Granular“	„	37.—	Rukkipüü	„	26.00—27.00
			Nisu, pehme — sõre	„	26.00—43.00
			Kaerahelbed	„	32.—

Narva Kalevi Manufaktuuri O-ü.

End. parun A. L. Stieglitz'i kalevivabrik.

AKTIVA.		Bilanss 31. detsembriks 1939. a.	PASSIVA.	
Kassa ja jooksvad arved pankades	116.058.44	Põhikapital (480 osatähte à 4.000 kr.)	1.920.000.—	
Aktsiad ja väärtpaberid	6.941.75	Tagavarakapital	20.409.16	
Vallas- ja kinnisvara	8.127.552.45	Eritagavarakapital	25.343.61	
Valmis- ja poolvalmiskaubad ja materjalid	1.515.859.44	Omakindlustuskapital	25.577.30	
Deebitorid ja vekslid	579.193.94	Delkreederekapital	28.251.89	
Deposiidid ja garantiid	1.427.176.—	Kustutamise (amortisatsiooni-) kapital	6.168.192.04	
Üleminevad summad	8.307.20	Ametnikele abiandmise fond	41.591.82	
Kahju ülejääk 1938. aastast	6.715.89	Töölitele abiandmise fond	25.850.39	
		Odavate korterite ehitusfond	1.250.—	
		Ametnik. pensiooni- ja abiandmise kassa	70.935.81	
		Kreeditorid	1.990.421.09	
		Hüpoteegid ja obligatsioonid	425.000.—	
		Deposiitvekslid	695.500.—	
		Garantiid	323.676.—	
		Üleminevad summad	11.577.84	
		Kasu 1939. aastast	14.229.16	
	<u>11.787.806.11</u>		<u>11.787.806.11</u>	

DEEBET.		1939. aasta tulude ja kulude arve.	KREEDIT.	
Kahju 1938. aastast	6.716.89	Tulu kalevimüügist ja muud sisse-		
Varanduse kustutamiseks	101.953.31	tulekud	116.182.47	
Tulu ülejääk	7.512.27			
	<u>116.182.47</u>		<u>116.182.47</u>	

O-ü. Riieturite Ühiskaubamaja RÜK

Bilanss 31. detsembril 1939

Aktiva.		Passiva.	
Kassa	Kr. 5.586.03	Kapital	Kr. 150.000.—
Pangad	" 15.822.88	Tagavarakapital	" 16.179.—
Vekslid	" 8.152.05	Kreeditorid	" 30.357.76
Vallasvara	" 4.091.70	Väljaantud vekslid	" 115.642.47
Kaubad	" 227.826.42	Tartu osakond	" 28.791.25
Deebitorid	" 68.740.57	1939. a. kasu	" 19.584.42
Muud aktivad	" 1.544.—		
Tartu osakond	" 28.791.25		
	<u>Kr. 360.554.90</u>		<u>Kr. 360.554.90</u>

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahiide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 12. VI 1940. a.

J. Puhk ja Pojad suurveski:		Kroonid.			Kroonid
Jahud: rukki	100 kg	18.00—19.50	Mootornafta	kg	0.11,5
„ püül	„	26.00—27.00	Diiselnafeta	„	0.11,5
„ nisu, pehme—sõre	„	26.00—43.00	Putukamürk „Puttox“	„	1.50
Kaerabelbed (Herkulo)	1 kg	—32	Raud, sordi	100 kg	36.00—40.00
A/S. Rotermanni ten.:			„ latt-	„	36.00—40.00
Jahud: rukki	100 kg	18.50	Raudvits	„	38.00—44.—
„ püül	„	25.50	Raudplekk	„	43.00—58.—
„ nisu, pehme — sõre	„	25.50—42.00	„ tsingitud	„	66.00—72.00
Nisu	„	23.00	Raudtalad	„	32.00—40.00
Rukis	„	17.—	Teras, talla, ree	„	36.00—38.00
Kaerad, toidu	„	16.50—17.50	„ vedru	„	45.00—60.00
Odrad, toidu	„	16.00—16.50	Malm nr. 2	„	—
Seemned: ristikheina, pun., hil.	„	170.—175	Inglitina	„	600.00—825.00
„ timuti	„	140.—150	Seatina	„	60.00—70.00
Linaseemned 100 kg	„	—	Vaskplekk, punane	„	250.00—260.—
Herned, toidu, rohelised	„	—	Vaskplekk, valge	„	240.00—260.—
Kartulitärklis „Supérieur“	„	37.—	Tsinkplekk	„	90.—137.—
„ „Prima“	„	35.—	Masinaõli	„	35.50—36.50
„ „Sekunda“	„	33.—	Mootoriõli	„	58.00—96.00
Siirup, kartuli, 42%	„	39.00—41.00	Autoõli, Ameerika	„	102.—135.—
Glükoos	„	39.00—41.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-		
Margariin, kodumaa	„	120.—	teõli, tsistern	1000 kg	60.00—75.—
Kakao, Eesti	1 kg	1.60—2.00	Tsilindriõli, Vene	100 „	60.00—110.00
Kohv, Rio, Santos jne.	„	—	Nafta, Vene	„	23.00—24.00
„ Keskk-Ameerika sordid	„	—	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„	24.00—26.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	„	—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-		
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	„	—	tõst. segabensiin, fr. Kohtla, netto ltr.	„	—55
Sidrunid	kast	31.00—36.00	Autobensiin fr. Tallinn	„	—55
Apelsinid	„	—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,		
Suhkur, peenike	100 kg	58.50	tsistern tr. Tall. ühes teedemaks.	„	—
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			Bensiin, I s., välisbensiin	„	—59
„ Irboska ja Narva	„	3.20—3.85	Pesusooda, kodumaa	100 kg	—
„ „ Saksa, fr. Tallinn	„	—	Seebikivi	„	44.00
„ „ Vene	„	3.20—3.85	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	„	—
Liha, sea, I sort	1 kg	1.09—1.14	„ tsinkvalge, välism. 100	„	64.00
Liha, looma, I sort	„	00.58—00.83	„ tinavalge, kodum.	„	129.00—133.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg	15.50—16.25	„ ooker, välism.	„	16.00—23.00
„ päevalille, purustatud			Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu		
„ fr. sihtjaam	„ „	13.85	Superfosfaat 18/20% ^o , inglise	100 kg	—
„ puuvilla, purustatud			„ „ vene	„	—
„ fr. sihtjaam	„ „	13.85	„ „ lahti-		
Sigade sõöt, fr. sihtjaam	„ „	13.35	selt, fr. piir	„	6.10
Sojatangud	„	15.35	Superfosfaat 18/20% ^o , vene, kot-		
Nisukliid	„	11.—	tides, fr. piir	„	7.00—7.25
Maapähklikoogid fr. sihtj. br.-netto	„	15.35	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ % ^o	„	—
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg	70.00—75.00	Segafosfaat 22/23% ^o	„	—
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn	„	61.00—68.00	Eesti fosforiit 25/27% ^o	„	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg	80.00	Kaalisool 40% ^o	„	13.—
Koks, kütte	„	80.00—90.00	Kainiit 14% ^o	„	—
Kütteturvas (A/s. „Eesti Turbat.“)	„	11.50	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ % ^o	„	14.75
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam	„	16.50—17.—	Tšiilisalpeet. 16% ^o (terakujuline)	„	17.35
Põlevkivi, netto	„	9.00	Lubiammoonsalpeeter 20,5% ^o	„	18.85
Kütteõli, netto	„	58.00	„ „ 16% ^o	„	13.45
Raskeõli A. B. C.	100 kg	7.25	Väävelhapuammoonium 20,6% ^o	„	15.—
Estobituumen A. B. C. D. E. F.			Nitrofoska (14:14:18% ^o)	„	25.50
„ tünnid br.	„	9.75	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska	„	—
Asfalemulsioon	„ netto	10.25	Tsement:		
Asfaltmastiks	„ „	5.75	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	„	—
Katuselakk, vaatides, ...	„ br.	10.25	„ paberikottides	100 kg	2.70
Fenolaat	„	5.25	Kriit, pestud	„	5.70
Karbolilineum „Estokarbolilineum“			Kivitõrv	„	14.00—23.00
A. B. C.	„	8.75—11.75	Puutõrv	„	23.—
Rualakk, netto	100 kg	16.75	Lubi, Tallinn, ...	1000 kg	35.—
Immutusõli D. C.	„	6.75—7.75	„ fr. Tamsalu	„	22.—
Maanteeõli	„	5.80	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	„	30.—
Viljapuu-karbolilineum, netto	ltr.	00.25	„ krohvimise, fr. v. Tallinn	„	40.00—42.00
Mootorpetrooleum, ...	kg	00.16	Telliskivi, Is., fr. Tallinn, vabrik. 1000 tk.	„	48.—

EESTI PANGA NÄDALA-ARUANNE

A K T I V A

7. juunil 1940. a.

P A S S I V A

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	40.907.867.28	2. Tagavarakapital	1.478.758.84
välisraha	4.452.484.26	3. Eritagavarakapital	4.122.865.94
2. Vahetusraha	842.204.08	4. Jooksvad kohustused:	
3. Sisevekslid:		a) pangatähed liikvel	60.609.575.—
kaubavekslid	15.752.037.65	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2.470.887.84	valitsuse	16.379.289.94
metsatööstusl.	14.392.—	pankade	8.973.480.77
	18.237.317.49	teised	3.375.360.19
4. Laenud:		5. Muud passivad	21.868.049.16
valitsusele	—		
teistele *)	25.322.181.04		
5. Kinnis- ja vallasvara	3.455.712.16		
6. Muud aktivad	28.589.613.53		
	121.807.379.84		121.807.379.84

Kattevara vahekorid jooksvate kohustustega: 50,77%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 781.730.46.

JUHATUS

A-S. „VILL“

A k t i v a.

Bilanss 31. detsembril 1939. a.

P a s s i v a.

Kassa	1.782.95	Aktiivkapital	250.000.—
Jooksv. arv. pankades	36.003.62	Tagavarakapital	12.050.97
Kinnisvara	71.990.71	Amortisatsioonikapital	126.999.31
Vallasvara	23.365.79	Hüpoteegilaen	8.998.58
Masinad	175.711.58	Kontokorrentlaen	67.044.35
Osamaks	720.—	Väljaantud vekslid	31.579.35
Vekslite portfell	19.193.86	Kreeditorid	94.254.81
Toorained ja materjalid	106.655.98	Mitmesug. kohustused	6.675.53
Kaup viimistlemisel	31.947.71	Üleminevad summad	5.629.86
Kaup müügil	64.076.86	Eelmiste aastate ülejääk	25.903.28
Äraandmata valmis võõrad tööd	575.59	Jooksva aasta ülejääk	43.876.30
Deebitorid	54.310.40		
Üleminevad summad	85.677.29		
	673.012.34		673.012.34

A k t i v a.

1939. a. kasude ja kahjude arve.

P a s s i v a.

Valitsemise ja ärikulud	134.997.17	Kasu võõraste tööde pealt	10.626.82
Lootuseta võlga maha kirjutatud	14.358.55	Mitmesugused tulud	364.29
Mitmesugused kahjud	500.11	Kursivahed	10.195.83
Varanduse amortisatsioon	20.362.89	Kauba kasu	192.908.08
Ülejääk	43.876.30		
	214.095.02		214.095.02

Peakoosolek 26. aprillil 1940. a. otsustas ülejäägist:

5% arvata tagavarakapitali . . . . . Kr. 2.193.82

1940. a. bilansi ette kanda . . . . . „ 41.682.48

Dividendi otsustati mitte maksa ja aktsiate 1939. a. kupong lugeda tühistatuks.

Veisenahad:

pullinahad värsked I	Kr.	1.20 kg
pullinahad värsked II	"	1.08 "
lehma- ja mullikanahad värsked I	"	1.— "
" " " II	"	—90 "
" " " praak	"	—75 "
pullinahad soolatud I	"	1.43 "
" " " II	"	1.29 "
lehma- ja mullikanahad soolatud I	"	1.20 "
" " " II	"	1.08 "
" " " praak	"	—90 "

Tendents: kindel.

Vasikanahad: kerged, 3 kg ja alla

ning kõik kuivad	"	5.50 tükk
rasked, üle 3 kg.	"	1.80 kg
praak	"	4.00 tükk

Tendents: kindel.

Lambanahad:

I OJ	Kr.	6.00 tükk
II J	"	5.00 "
III L	"	4.00 "
IV K	"	3.00 "
V praak	"	1.50 "

Tendents: kindel.

Karusnahad 3. V 1940.

fr. vastuvõtupunkt

I. Kasvanduse karusnahad	Kr.	— tk.
II. Jahi-karusnahad: Tendents: vaikne.		
metsjänes, täisväärt. vaikne (1/1)	"	0.50 "
punane rebane " (1/1)	"	18.— "
tuhkur " (1/1)	"	7.50 "
nirk " (1/1)	"	2.75 "
orav " (1/1)	"	—90 "
naarits " (1/1)	"	24.— "
mäger " (1/1)	"	3.50 "

Hinnad on maksvad kuni edaspidiseni

III. Hõberebasenahad:

1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1) Kr.	tk.
2) 1/4 hõbe " (1/1) "	"
3) 1/2 " (1/1) "	"
4) 3/4 " (1/1) "	"
5) täishõbe " (1/1) "	"
6) vigastatud " " "	"

Tendents:

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 12. VI 1940.

Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr.	20.00—22.00
Plokk-palgid	"	35.00—40.00
Pakud: kuusk	"	12.—
" mänd	"	12.—
Paberipuud — sulfiit	r.-m.	10.00—12.00

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 75% kooritud r.-m. kr.	7.—
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 30% kooritud	rm. kr. 6.20
Paberipuud—sulf. haab. fr. Kehra laduplats, 30% kooritud	r.-m. Kr. —
Toepuud	" 8.00—9.00
Pakud: kask	thm. " 17.00—30.00
lepp I sort	" 35.00
" II "	" 28.00
" III "	" 19.00
haab I "	" 35.00
" II "	" 25.00
saar	" 26.00—35.00
tamm	" 30.00—39.00
Prussid	thm. " 39.00—45.00

Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7":

" kuusk u/s	"	43.00
" " IV sort.	"	38.00
" mänd u/s	"	44.00
" " IV sort.	"	39.00
Kastilaud	"	—
Krohviliistud	tk.	—
Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm	"	5.50
" 15 " × 25 " × 270 "	"	3.50

Tendents: tõusev.

Prahid.

Lina		
Tallinn — Stettin	1000 kg	Rmk. 24.00
" — Gent	1016 "	sh. —
" — Dundee	"	" —

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London	sh.	—
" — Hull	"	—
" — Manchester	"	—
" — Grangemouth	"	—
" — Belfast	"	—
" — Dundee	"	—
" — Antwerpen	"	—
" — Gent	"	—
" — Rotterdam	"	—
" — Amsterdam	"	—

Segakaup.

Lina. Tallinn — Stettin	1000 kg	Rmk. 14.40—54.—
" — London 1016 kg sh.	"	—
" — Stokholm 1000 kg Rkr.	"	20.00—100.—
" — Stettin, või tünn Rmk.	"	1.50

Kartulid.

Tallinn—Stokholm	1000 kg	Ekr. 30.—
----------------------------	---------	-----------

Toiduainete turg

London 11. VI 40.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela. sh. 113/6**Nisu**, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.
Northern Manitoba . . . . . sh. 30/6

27. III — 24. IV 40.

Jahu, kaal — 140 Ingl. n. = 62,5 kg
Good Canadian sh 12/-

27. III — 24. IV 40.

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 8/-**Kaerad**, „ „ „ = 50 kg „ 11/-**Linad**, cif per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £ —

11. VI 40.

Või Manchester.

Eesti . . . . . maks. sh. 143/-

Hamburg.

Nisu.Sisemaa, 50 kg eest . . . . . Rmk. noteerimata
Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$ „
Hard Atlantic . . . . . „ „**Rukis**, 1000 kg eest.La Plata, Hamburgis . . . . . sh. „
„ „ Amsterdamsis . . . . . „ „**Suhkur**.Toores . . . . . sh. „
Belgia . . . . . „ „
Hollandi . . . . . „ „**Riis**, Burmah II . . . . . Rmk. „

A.s. „Eesti Fosforiit“

Äriseis 31. detsembril 1939

Aktiva.

Passiva.

Kassa	Kr.	122.87	Sissemaksetud põhikapital	Kr.	1.043.700.—
Jooksvad arved pankades	"	423.532.35	Amortisatsioonikapital	"	52.474.20
Deebitorid	"	177.473.88	Kreeditorid	"	94.148.71
Väärtpaberid	"	47.000.—	Aktsiate valmist. kapital	"	713.50
Materjalid, kütteained ja lõhkeained	"	31.209.83			
Inventar ja tööriistad	"	17.366.25			
Kinnisvarad ja kaevanduse sisseseaded	"	378.431.03			
Kautsjon	"	935.—			
Üleminevad summad	"	5.872.21			
Organiseerimise kulud	"	91.578.47			
Eelmiste aastate puudujääk	"	17.414.52			
	Kr.	1.191.036.41		Kr.	1.191.036.41

Kulud.

Tulude ja kulude arve

Tulud.

Kulud	Kr.	4.963.95	Tulud	Kr.	4.963.95
	Kr.	4.963.95		Kr.	4.963.95

Kaubandus- ja Tööstus a.s. „Transiit“

AKTIVA

Bilanss 31. detsembril 1939.

PASSIVA.

Kassa	375.46	Aktsiakapital	30.000.—
Vallasvara	77.925.03	Aktsionäride sissemaksud	10.000.—
Aktsiad teistes asutistes	600.—	Tagavarapital	2.994.16
Deebitorid	38.145.95	Kustutuskapital	25.189.—
Jooksvad arved	129.19	Kreeditorid	52.552.95
Ette maksetud kaupade eest	8.099.56	Arved pankades	51.335.80
Nõudevekslid	3.324.66	Aktseptid	48.883.83
Protestitud vekslid	35.—	Depoovekslid	100.146.20
Depoovekslid	100.146.20	Üleminevad summad	4.732.28
Kaubad	59.375.64	Eelmise aasta kasu ettekanne	5.501.25
Materjalid	69.971.67	Puhaskasu 1. jaanuarist 1939 — 31. detsembrini 1939	27.359.59
Üleminevad summad	566.70		
	358.695.06		358.695.06

DEEBET

Tulud ja kulud 1. jaanuarist — 31. detsembrini 1939.

KREEDIT

Kulud	48.766.54	Kaupade müügist	83.679.62
Vananemine	7.553.49		
Puhaskasu 1. jaan. 1939 — 31. det. 1939	27.359.59		
	83.679.62		83.679.62

Aruanne on kinnitatud peakoosoleku poolt 3. mail 1940.

A.-s. Esimene Eesti Põlevkivitööstus

Aktiiva	Varanduslik seis 31. detsembril 1939. a.	Pa'ssiva	
Kassa	17.761.75	Aktsiakapital	3.000.000.—
Arved pankades	125.622.48	Tagavarakapital	215.443.42
Välisvaluuta arved pankades	9.584.22	Tööstuse laiendamise kapital	1.110.662.76
Väärtpaberid	275.050.75	Amortisatsioonikapital	5.724.954.23
Kinnisvara ja tööstuse sisse- seaded	9.971.257.22	Tööliste pensionikapital . . .	82.406.87
Vallasvara	1.815.129.12	Ametnikkude pensionikapital	200.000.—
Materjalid ja tööriistad	493.752.17	Tööliste olukorra parandamise kapital	136.251.74
Põlevkivi ladudes	199.492.04	Laenud	1.716.643.94
Õlid, õlisaadused, pakis jne. ladudes	296.521.61	Võlausaldajad	984.745.38
Võlgnikud	543.682.75	Maksuvekslid	792.500.—
Nõudevekslid	189.652.97	Vekslite rediskont	162.200.83
Pooleli ehitused ja kalkulatsiooni arvel seisvad asjad	169.248.57	Kindlustusvekslid	196.501.—
Üleminevad summad	166.102.31	Üleminevad summad	43.430.01
Tööliste olukorra parandamise kapitali arvel muretsetud varad	67.083.58	Puhaskasu 1939. aastal	200.702.36
Kindlustused	196.501.—		
	<u>14.566.442.54</u>		<u>14.566.442.54</u>

Kulud	Kulude ja tulude aruanne 1939. a.	Tulud	
Seltsi nõukogu liikmete, revisjonikomisjoni liikmete ja juhatause liikmete tasud ja ametnikkude palgad	107.336.60	Üldkasud:	
Üld-, majandus- ja kontori- kulud	112.376.78	põlevkivitööstuse arvel . . .	635.181.21
Haigekassa, arstiabi ja haigla- kulud	121.061.82	õlitööstuse arvel	1.765.085.75
Tööliste kinnitus	65.026.50	kõrvaltööstuste arvel	183.090.43
Pensionikapitalimaks	35.700.—	Saadud %/o	4.605.34
Rahvamaja ja kooli ülalpidamise kulud	17.384.94	Mitmesugused kasud	5.179.38
Amortisatsioon	1.413.048.30		
Riigi ja omavalitsuse ja muud maksud	159.083.37		
Kontsessioonimaks	99.975.—		
Makstud %/o, laenukulud ja panga kulud	177.009.10		
Mitmesugused kulud	63.912.14		
Mitmesugused kahjud	20.525.20		
	<u>2.392.439.75</u>		
1939. a. puhaskasu	200.702.36		
	<u>2.593.142.11</u>		<u>2.593.142.11</u>

Aruanne on kinnitatud peakoosoleku otsusega 16. mail 1940.

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, LEVINUIM JA LOETA-
VAIM PÄEVALEHT EESTIS, SUURIM
NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT

LASTE RÕÕM

— LOETAVAIM LASTEAJAKIRI

SUURED NING TÄIELISED

RAAMATU- JA KIRJUTUS- MATERJALIDE KAUPLUSED

KIRJANDUSE- JA PABERILAOD

TÄIELISIM

GRAAFIKATÖÖSTUS

TRÜKIKODA TSINKOGRAAFIA
LITOGRAAFIA KÖITEKODA

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN, PIKK TÄN. 2, OMA TELEFONI KESKJAAM NR. 428-83